

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 5 (58)

TORONTO, Ontario, 1951 m. VASARIO (February) mėn. 1 d.

Kaina 10c

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian
R. C. Society of Canada
Authorized as Second Class
Mail Post Office Department
Ottawa

SAVAITRASTIS
Leidžia Kanados Lietuvių
Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

Didžioji šventė geriausia proga surinkuoti jėgas tiksliai kovai

Zmogaus taurieji nusietai-
mai savajam kraštui, artimui ar
arumiesiems, pagaliau pasaulio
būrečiui nėra perijodiški, bet
nuolatiniai, pastovūs. Tačiau iš-
viršinis jausmų pasireiškimas
svyruoja. Tam tikrais momen-
tais, tam tikromis dienomis ar
periodais žmogus savo dmesį
sukoncentruoja į vieną ar kitą
savo sielai brangų dalyką ir sten-
giasi tada išlieti visus savo jau-
nus, stengiasi parodyti savo meilę
taip, kaip tik subeiga ir pajėgia.

Tikintysis nuolat jaučiasi Ar-
paizdos globoje, tačiau savo jau-
nus Kūrėjui parodo daugiausia
šventėse. Savo brangiuosius as-
menis mes vienodai mylime vi-
sada, bet ypatingai tai parodyti
stengiamės jų žymesnėse diono-
se, vardinėse, gimtadieniuose ar
kitomis jiems atmintinomis bran-
gomis dienomis. Padorus tautie-
tis savo tautos nepamiršta nie-
kad, tačiau ypač ją iškelti, ją vi-
sam pasauliui parodyti stengiasi
ir jos reikalais rūpinasi taip pat
tautinių švenčių progomis.

Ir mes turime ne vieną tautinę
šventę. Bet didžiausia iš jų yra
Vasario 16 d., primenantį mūsų
tautos ilgesį išsikūnijimą ir da-
barties uždavinius. Žodžiuose
Laisvės ir Nepriklausomybės glūdi
visa lietuvių tautos programa.
Didesnių žodžių lietuvis šiandien
nežino. Dėl to tai nepriklausomy-
bės šventė su ypatingu paki-
linu švenčia.

Daugelis tautų karinė dar at-
mena savo valstybinio gyvenimo
pradžią, švenčia nepriklausomy-
bės šventę. Tačiau daugeliui tai
yra paprastas tradicinis forma-
lumas, tik paprasta nedarbo die-
na ir nedaug daugiau. Tuo tarpu
lietuviams Vasario 16 d. šventė
turi gilios, jaudinančios ir susi-
mąstyti vertiančios prasmės. Ji
primena tautos teises, jos ilge-
sius, patirtas neteisybes, skaus-
mus, vilts, skatina pasiryžimą
ištvirti ir verčia apmąstyti, ap-
galvoti veiklos programą bei ke-
lius, kurie trumpiausiu laiku vėl
nuvestų į nepriklausomo gyveni-
mo palaimą. Dėl to tai lietuvis
šiandien vasario 16 d. švenčia ir
sunkiai dirbdamas. Švenčia ne
džiugiesiu spindis ir siutėdamas,
bet giliai susimąstęs, prisiminda-
mas kovotojų aukas ir jų pralie-
to kraujo šauksmą, išreikštą tau-
tos laisvės kovų nežinojimo ka-
reeivio aukuro akmenis įrašę:
"Atiduok, ką privalai".

Tai didvyrių testamentas įsa-
kymas, kiekvienam sakęs: "O
tu?"

Ir mūsų išeivija jau senokai
suskaito ruoštis tai didžiajai die-
nai. Spauddoje jau senai skaitome,
kad tai ta, tai kita kolonija nu-
matė minėjimą suruošti tą ar ki-
tą dieną.

Visa tai labai gražu. Tačiau
minėjimai nedaug tepatarnauja
reikalui. Jie, tiesa, sudaro pat-
riotines nuotaikas, kartais žmo-

nes net egzaltuoja. Tačiau kovos
kely esant, nuotaikos negali lik-
ti tikslu. Jos tegali būti priemonė
kovos reikalui. Bet mes, deja, ne-
girdime programinių šūkių. O
jiems kaip tik šventės duoda ge-
riausios dirvos. Tad kodėl esam
tokie neaprašyti formalistai? Ar
esam įpratę, kad kas kitas už
mus pagalvotų ir darbus nudirb-
tų? Juk dabar tik visuomeninės
institucijos tėra vienintelės gal-
vos ir jėga.

JAV, tiesa, turi nors ALTO pa-
skelbtą pinigų telkimo vaju.
Nors tai taip pat įprastas daly-
kas, nenešantis visuomenei nieko ori-
ginalaus, tačiau vis dėlto aiškus
tikslas. O mes kanadiečiai tik
minėjimus ir teturime. Nejaugi
mes jau turime pasitenkinti vien
sparnuotais žodžiais ir nuriedė-
jusia asarėle jų pasiklausyti?
Ar ne dabar metas apsvaistyti
kokią vietą užimame tautos lais-
vės kovoje ir ar esame pasirengę
tuos uždavinius atlikti, ar juos
atliekame? Ar atliekame visiš-
kai tiksliai ir kas padėtų tai ge-
riau atlikti. Ar ne laikas mums
šią didžiąją dieną pagaliau pa-
siryžti baigti vidaus susitvarky-
mo reikalus, kurių nebaigę iš
tupčiojimo stadijos niekad neiš-
eisime? Be tvarkomojo organo
juk negalime gyventi — nei atsi-
kiros kolonijos, nei visa Kanados
lietuviškoji bendruomenė. Ar
Vasario 16 ir pasirengimo jai pe-
rijodas nėra pats geriausias lai-
kas atskiroms kolonijoms baigti
susitvarkyti visus formalumus,
o centrui tą dieną atžymėti di-
džiojo neaiškumų pašalinimo
gestu, paruošiant vežimus palei-
džiant suolių? O gal "pasirengi-
mai minėjimams" visa tai su-
trūkdyd, nepaliks laiko pamink-
lui pastatyti.

Rezistencijos organams viena
tarkos formų yra labai paprasta,
nesudėtinga ir didelio išmanin-
gumo nereikalinga. Tai telkimas
išteklių Tautos Fondui. Tik ką
paskaitėme spauddoje TF įgalioti-
nės metinė apyskaita su gra-
žiomis programinėmis mintimis
ir siūloma veiklos schema. Upau-
diname šiame Nr. jos Aplan-
kai Nr. 1 — raginimą Vasario 16
d. proga parinkti aukų. Bet tai
jau šauksmas ir gerą valią. O kur
aparatus lėšoms telkti? Nejaugi
ši našta turi būti palikta tai vie-
nai idealistei neuilustamajai ir
nežmirstamajai p. M. Arlauskai-
te? Ar dar galima pradėti
ginčus, kad kažkas kažkada dar
kažką tam uždaviniui nužymė-
jęs, kai visi žino, kam priklauso
nužymėjimo teisė, kas tuo nu-
žymėtoju yra ir veikia? Nejaugi
pretenzijose ir formalumuose
gali būti paskandintas reikalas?

Ir iš viso, kada gi mes priei-
sime prie planingo uždavinio, nu-
žymėjimo ir jėgų bei išteklių ri-
kiavimo jiems vykdyti? Nejaugi
gi paskėsime minėjimuose?

Privalome informuoti vakariečius

Lietuvių Informacijos Istaigos
Amerikoje ir Vokietijoje jau ne-
kartą prašė lietuvių pabėgėlius
parengti jiems dokumentuotas
medžiagas, liečiančias sovietų
okupaciją. Kiekvienas pabėgėlis
galėtų jos prirašyti tomus savo
pergyvenimus Lietuvoje ir bėgi-
mą nuo "išvaduotojų", kai daž-
nas buvo pirmos fronto linijose.
Deja, apsilaidimas buvo viena
priekasčių, jog tos medžiagos ne-
buvo surinkta per daug. Todėl ir
didžiųjų Amerikos politikų do-
mėjimas įvykiais mūsų tėvynė-
je negalėjo būti pilnai paten-
kintas. Lietuvių informacijos is-
taigos padarė viską, kas galima.
Tačiau jos pakartotinai prašo,
kad kiekvienas iš tų 40.000 ant
kartu bolševikams okupuojant
pasprukusių, rastų laiko šitam.
O iš vieno buvusio kšidato i-

Amerikos prezidentas istaigos
yra prašoma: "Jeigu jūs turite
bent kokių žinių iš dabartinės
Lietuvos, apibūdinančių gyve-
namas sąlygas, deportacijas, So-
vietų tyronišką laikyseną, pasi-
priešinimą, o taip pat jūsų asme-
nišką atpasakojimą, kada, kodėl
ir kaip jūs pabėgote — mes la-
bai įvertintume jei jūs tai per-
siųstumėte mums". Tai yra
pareiga kiekvieno sąmoningo lie-
tuvio! Pasirinkit koki būdingesni
faktą, istigusių jums atmintin iš
bolševikmečio ir kuo paprasčiau-
siai, nesirūpindami nei stiliumi
nei forma, rašykite. "Lithuanian
Information Center, 233 Broad-
way, New York City, NY, USA".
Šios istaigos prityrę tarnautojai
jūsų pasakojimą išvers anglų
kalbon ir perduos vakariečių in-
formacijai.

Tautos Fondo Atstovybė Kanadoje

APLINKRASTIS Nr. 1

Visiems lietuviams, organizacijoms ir jų skytiams Kanadoje.

1. Vajus Tautos Fondui.
2. Organizacijų adresų
prisiuntimas.
3. Tautos Fondo Atsto-
vybės aplinkraščiai.

I.
Lietuvos nepriklausomybės pa-
skelbimo Vasario 16-tosios išva-
karės Tautos Fondo Atstovybė
Kanadoje skelbia vaju visame
krašte Tautos Fondui lėšoms su-
kelti.

Vajus tęsis 2 mėnesius — iki
balandžio 16 d. Vajaus metui už-
sibaigus atstovybė duos apy-
skaitą.

Atstovybė kreipiasi į visus or-
ganizacijas, jų skyrius ir visus
lietuvių vajuus pravedimo rei-
kalu, Vasario 16-tosios minėji-
muose rekomenduojamos aukos
Tautos Fondui. Pageidaujama

aukas praveisti su aukų lapais, jei
yra reikalas aplinkant ir namuo-
se.

Atstovybė manytų, kad kolo-
nijų visos organizacijos kolekty-
viai pajėgtų surengti koncertą ar
kitoki parengimą, kurio pelną
paskirti Tautos Fondui. Minėji-
mo parengimo pelną siunčiant
visų geresnei orientacijai pagei-
daujama rengimo apyskaita.

Atstovybė tiki, kad vajus Tau-
tos Fondui susilauks pilno atgar-
sio visame krašte. Atstovybė iš
anksto dėkoja už pastangas ir
linki organizacijoms geriausios
sekmės vaju pradėdant.

II.

Geresniam ryšių palaikymui
tarp Tautos Atstovybės ir or-
ganizacijų — visos lietuviškos or-
ganizacijos prašomos pranešti

centrų ir turimų skyrių adresus.
Jei lietuvių vienetai ir nėra žmo-
nių kaip organizacija, prašomi
pranešti vietos adresą.

III.

Norint Tautos Fondo reikalus
plačiau paskleisti, Atstovybė
pradeda leisti aplinkraščius. Jie
bus išsiuntinėjami organizaci-
joms. Mūsų laikraščiai "Nepri-
klausoma Lietuva" ir "Tėviškės
Žiburiai" prašomi juos spausdin-
ti, už ką Atstovybė reiskia pa-
dėką.

Jūsų
Marija Arlauskaitė
Tautos Fondo Atstovė Kanadoje.

6642 — 3rd Ave.
Rosemount,
Montreal, 36, Que.
Canada.

1951 m. sausio 27 d.

Ilgos grumtynės JTO

Vos tik buvo pradėta svarstyti
JTO Saugumo ir politiniame ko-
mitete JAV rezoliuciją, paskel-
bianti Kiniją agresore, Indijos
atstovas Rau sausio 22 d. prane-
šė, gavęs iš N. Delhi žinių, kad
Kinija sutinkanti laikinai nu-
traukti karo veiksmus Korėjoje

su sąlyga, jei susirinks 7 valsty-
bių — Kinijos, Sovietų Sąjungos,
Indijos, Egipto, JAV, D. Britani-
jos ir Prancūzijos — konferen-
cija Formozos bei Tolimųjų Rytų
klausimams išspręsti ir jei kom.
Kinijai bus pripažinta vieta JTO.
Tuojau susijodo visi, kam nepati-
ko JAV rezoliucija, teigdami, kad
susidariusi nauja situacija ir ne-
reikia skubintis. Bet JAV atsto-
vas pareiškė, kad ji priešinsis
kom. Kinijos išileidimui į JTO
ir Formozos klausimą sprend-
žiant remis savo gyvybiniams
interesai. Vėliau dar buvo pri-
dėta, kad nedalyvaus konferen-
cijoje, kurioje Formozos klau-
simas būtų sprendžiamas be nac.
Kinijos atstovų. Tai reikė, kad
kom. Kinijos dvi pagrindinės są-
lygos karui sustabdyti JAV at-
metta. JAV betgi pirmą kovą pra-
laimėjo — komitetas 27 balsais
prieš 23, 6 susilaikius, priėmė
Rau pasiūlymą posėdį atidėti 48
val., kad būtų laiko gauti dau-
giau informacijų ir pasitarti.
Daugumą nulemė Sovietų blo-
kas, D. Britanija su Kanada, ara-
bų ir daugumas Pietų Amerikos
valstybių.

Tai buvo didžiausias JAV pra-
laimėjimas visoje JTO istorijo-
je. Sekanti diena nedarumų
taip pat neišskleidė. Londone
Atlee pareiškė, kad D. Britani-
ja linkusi išnaudoti visas gali-
mybes padėčiai išgelbėti. Jei vis-
kas nepasisektų, balsuosianti už
Kinijos pasmerkimo moralinį,
bet be fizinių sankcijų. Azijos ir
Arabų valstybės paskelbė siūly-
mą pirmą suaukkti preliminarinę
konferenciją, kuri pabandytų
rasti bazę karui sustabdyti ir iš-
ryškintų kom. Kinijos pasiūly-
mą. Tuo pačiu siūloma JAV rez-
oliuciją sulaukyti, o be to kulua-
ruose buvo pradėta pugsarsiai
kalbėti, kad tai siūloma su žinia
ir pritarimu daugelio Atlanto
pakto narių. Net Kanada laikosi
rezervuotai ir po užs. reik. min.
Pearson pasimatymo su St. Lau-
rent buvo paskelbta, kad ji būtų
priversta JAV paremti, jei jos
užsispirtų savo rezoliuciją pasku-
binti, bet mananti, kad rezolu-
cijos atidėjimą gali pasiūlyti pa-
čios JAV arba kas kitas. Nors
Kanada mananti, kad tuojau su-
rėtų būti suaukta konferencija
karo veiksmams sustabdyti, ta-
čiau ji pati tokio siūlymo nepada-
rysianti. JAV vyriausybei, veik-

visų apleistai, vienintelė paguo-
da, kad ir senatas nubalsavo
vienbalsiai rezoliuciją, visiškai
remiančią jos politiką ir kongre-
sas taip pat remia.

Trečią tylių grumtynių dieną
Nehru pasakė per radio kalbą,
kurioje aiškiai puolė JAV siūlo-
mą rezoliuciją. Azijos ir arabų
lygos 12 valstybių pateikė pasiū-
lymą, kad būtų suaukta konfe-
rencija 7 valstybių karo sustab-
dymo reikalui apsvaistyti. JAV
atstovas nurodė, kad tai netiks-
lu, kad kalbėtis visais reikalais
galima tik JTO, nes 7 valstybės
negalį išspręsti kom. Kinijos da-
lyvavimo JTO klausimo, kuris
priklauso visom 60 valstybių na-
vųjų, o be to, esą, ir Formozos
klausimu daugelis JT narių gali
būti kitos nuomonės, kaip anos 7.
Beabejo užkulisinės veiklos dė-
ka tą dieną už JAV poziciją pa-
sisakė Australija, N. Zelandija ir
Ekvadoras su Venecuela.

Visiškai natūralu, kad JAV
prieš jų vadovavimą suspurdė-
jusioms valstybėms daro spaudimo
ir, beabejo, dažnas ambasadorius
išgirsta: "Kaip sau norit, ponai...
bet..." Stai pats senato santy-
kis su užsienio komisijos pirmi-
ninkas T. Connally Indijos prašy-
mą dėl 1.000.000 tonų kviečių at-
metė be ceremonijų, o artimųjų
rytų komiteto panašų prašymą
atidėjo — esą, reikia apsvaistyti,
nes arabų valstybės pasireiškė
prieš JAV.

Sausio 26 d. pagaliau prabilo
Kanados Pearsonas, tik ką grįžęs
iš Otavos. Jis pasakė tikrai me-
strišką vinguriavimą kalbą, pa-
žadėdamas balsuoti už Azijos
rezoliuciją, jei ji bus pagrįž-
tinta, įvedant nuostatą, kad siū-
lomos konferencijos svarstymų
pirmas punktas bus karo veiks-
mų sustabdymas, o kartu griež-
tai puolė kom. Kinijos laikyseną,
ir sakė galįs balsuoti už JAV
rezoliuciją, bet kvietė pagalvoti,
ką reikės daryti ją priėmus. Jo
galva, nei kom. Kinų atsakymas
užkertas kelio deryboms, nei už-
kirstų kelio jų pavadinimas ag-
resoriais.

Apskritai laikoma, kad Kan-
da pasisakė arčiau JAV, kaip ir
Brazilija, Haiti, Izraelis, Pana-
ma ir Graikija. Azijos valsty-
bės pareiškė esą pasiryžusios sa-
vo rezoliuciją pagrįžtinti, o JAV
oficialiai tebesako reikalauja jų
rezoliuciją priimti, nors neoficia-
liai skelbiama, kad sutiksiančios
ją sušvelninti.

Kai Atlee Kinijos veiksmus

pavadino ne agresija, bet "inter-
vencija agresijai paremti", JAV
ambasadorius nurodė, kad tai su-
darys blogo įspūdžio JAV visuo-
menėje ir siūlė padaryti pareiški-
mą, iš kurio matytųsi, kad D.
Britanija yra JAV pusėje, Atlee
pasakė kalbą, kurioje išskaičia-
vo, kiek D. Britanija daro ruoš-
damosi išlaikyti taiką, atsverti
sovietų agresijos gresmę. Bet
apie patį ginčą nepasakė nieko.

Praeitą sekmadienio posėdyje
JAV atstovas Austin davė su-
prasti, kad JAV linkusios supras-
ti nuomonę tų valstybių, kurios
būgštuoja, kad JAV rezoliucijos
tolimesnė išdava bus panaudoji-
mas ginklo ir esą linkusios savo
rezoliuciją kiek modifikuoti, ta-
čiau pareiškė, kad nuo pagrindi-
nio reikalavimo Kiniją pripažinti
agresore neteisako. JAV ir Azi-
jos valstybių rezoliucijos palik-
tos nubalsuoti antradieniui. Ma-
noma, kad JAV rezoliucija, ku-
rijoje sankcijos Libanono siūlymu
nustumtos į antrą dieną, praie-
is 42 ar 45 balsais iš 60.

Atlyginimų ir kainų kontrolė

JAV valstybės
Sausio 26 d. JAV kainų ir at-
lyginimų stabilizavimo direkto-
riai paskelbė, kad nuo vasario 1
d. išaldomi atlyginimai ir kainos
visiems dalykams išskyrus karo
pramonę reikalingas medžiagas
ir kaikiuriuos maisto produktus,
iš kurių kiaušiena greičiausiai
ilgai nepaliks nepaliesia.
Norma paimta sausio 25 d. kai-
nos, o atlyginimams — gruodžio
19 — sausio 25 d. tarpe pasiekta
aukščiausioji norma.

Feldmaršalas Mannerheimas mirė

Suomijos nepriklausomybės
kovų ir paskutiniųjų dviejų karų
su Sovietų Rusija herojus feld-
maršalas baronas Carl Gustaf
Mannerheim, buvęs prezidentas,
praeitą šeštadienį mirė Lausanne
ligoninėje, sulaukęs 83 m. am-
žiaus. Sekmadienio rytą visoje
Suomijoje šią liūdną žinią pa-
skelbė varpų gaudesys, radio,
specialios laikraščio laidos, o
kraštas pasipuošė pusiau stiebo
nuleistom vėliavom. Antradienį
velionies kūnas specialiu lėktu-
vu nuvežtas į Helsinkį. Presiden-
tas Paasikivi pasakė per radio
kalbą, kurioje priminė, kad M.
vadas Suomijos istorijoje liks
amžiams, bet neakcentavo jo
kaip pasipriešinimo sovietams

SAVAITĖS APŽVALGA

Nesutikimai JTO tebesitęsia

JTO, nuo kurios sprendimų
priklauso karas ar taika, gyvena
labai sunkias dienas. Prieš savai-
tę amerikiečiai pateikė rezolu-
ciją, reikalaujančią apsausti ki-
niečius agresoriais ir imtis prieš
juos nukreiptų sankcijų. Atsira-
do eilė valstybių, kurios mano,
kad tai būtų pavojingas spren-
dimas ir netikslus, nes Kinijos nu-
silenkti nepriverstų.

Indijos premjeras Nehru pa-
vedė savo ambasadoriui Peipin-
ge paprašyti paaiškinti jų pasku-
tinę notą JTO dėl paliaubų Ko-
rėjoje ir konferencijos Azijos
problemoms išrišti. Raudonoji
vyriausybė nuramino: jeigu jau
jūs taip labai norite nutraukti
karo veiksmus Korėjoje, tą gali-
ma būtų padaryti. Tegu susiren-
ka 7 kraštų delegatai kur nors už
JAV teritorijos ribų ir jie galės
nustatyti datą laikinoms paliau-
boms Korėjoje, o kartu apsva-
stysime visas Azijos problemas.
Tačiau neužmirškite, kad jūs tu-
vėsite mus įsileisti į JTO ir at-
duoti Formozą.

Nehru tuojau per savo atstovą
Benegal Rau, pranešė JTO, kad
Peipingas sutinka derėti. JAV
iš kiniečių komunistų manevrą
pažiūrėjo labai kritiškai, nes ja-
me veik nieko naujo nėra. Ag-
resorius sutinka derėtis, bet rei-
kalauja, kad už savo agresoriš-
kus nuopelnus būtų priimtas ir
JTO, prašo Formozos ir nenori
JT karidomenės matyti Kore-
joje.

JAV sekretorius Achesonas

Korėjoje komunistai nebepuola

Gen. MacArthuras susidūrė
su nauja problema: kažkodėl ki-
niečiai, nutraukę savo sėkmingą
puolimą, traukiasi atgal į šiaurę.
Prarasti miestai vienas po kito
vėl atsiduria JT kariuomenės
rankose. Iki Seulo beliko vos
dešimt mylių.

Toks netikėtas kiniečių pasitrau-
kimas, iš tiesų, nesuprantamas.
Gal būtų dėl intensyvių
amerikiečių aviacijos veiklos ki-
niečiai negali pristatyti savo ka-
riuomenės pakankamai šaudme-
nių? Aštuntosios armijos vado ži-
niomis — amerikiečių aviacija
paskutiniu mėnesio laikotarpyje
yra išvedusi iš rikiuotės 140.000
kiniečių. Kiti komentatoriai ki-
niečių pasitraukimą mėgina aiš-
kinti jų susikirtimu su sovietais:
Stalinas netesėjęs pažado Mao-
tse-ungui duoti aviacijos para-
mą. Charakteringa, kad kiniečių
turbininiai naikintuvai pirmą

visa tai atmetė. Jau ir taip per
ilgai tūpčioti. Ilgiau laukti nega-
lima. Prezidentas Trumanas
spaudos konferencijoje taipogi
parėmė Achesono mintį: agresor-
ius yra agresorius.

Tačiau tas agresorius vis dar
tebėra oficialiai nepakrikštytas
agresoriumi. Indija, arabų kraš-
tai ir Didž. Britanija dar vis no-
rėtų apsiėiti be "krikštynų".
Tuo tarpu JAV jau nenori ilgiau
laukti.

Po ilgų ginčų Didž. Britanija
jos premjero Attlee lūpomis vis
dėlto sutiko paremti akresoriaus
rezoliuciją, bet ji griežtai pasisa-
ko prieš sankcijas, kurios, girdi,
tik galėtų išsukti pasaulinį karą.
Kanados vyriausybė taipogi ky-
bo tarp dangaus ir žemės. Ji no-
rėtų paremti JAV, bet, būdama
britų dominija, negali užmiršti
paskutinių britų imperijos kraš-
tų konferencijos metu padarytų
įsipareigojimų. Australija ir N.
Zelandija tuo tarpu aiškiai ir at-
virai pasisakė už agresoriaus re-
zoliuciją. Taigi, ir britų pasauly
jau prasideda skilimas.

Vienas britų karikatūristas da-
bartinę padėtį apibūdino labai
charakteringa karikatūra: Ame-
rika, apsirėngusi indėno drabu-
žiais, šoka karo šokių prieš mik-
rofona. Susirūpinęs britas kraipo
galvą: "Vargas mums su ta Ame-
rika... Gretimas vaizdelis rodo
Staliną su kartuviu kėlpa artė-
jančių prie mūsų. Tada tas pat-
britas jau šaukia: — Bet be Ame-
rikos... Apsaugok, Viešpatie!.."

Sovietų sankcijos Čekoslovakijai

Iš anapus geležinės uždangos
ateina žinios apie sovietų pir-
muosius susikirtimus su sateli-
tais. 1950 m. Čekoslovakija buvo
įsipareigojusi pateikti didelį kie-

ką įvairių mašinų ir preciziškų
instrumentų. Tačiau savo įsipar-
eigojimų negalėjo išpildyti.

Būdamas labai reikalinga ža-
liavų, Čekoslovakija, kurios pra-
monė gamybą pakėlus 165%,
daug mašinų ir preciziškų instru-
mentų pardavė vakarų valsty-
bėms, o Sovietams nebeužteko.
Maskvoje toks satelito nesiskai-
tymas palaikytas dideliu nusi-
kaltimu, tad Sovietų Sąjunga,
atsilygindama, atsisakė parduoti
grūdų duonai ir net atšaukė tuos
transportus, kurie buvo pakeliui
į Čekoslovakiją ir jos pasienyje.
Komunistinė Čekoslovakijos vy-
riausybė nusprendė grūdų iš-
plėsti iš "būdučių", atimdama iš jų
viską. Bet to neilgam teuzteks,
tad stengiasi Maskvą nuraminti.
Deja, tai nesiseka. Maskva pa-
reikalavo pakęsti sunkiosios
pramonės min. A. Kliment. Pre-
zidentas Gottwald to betgi nepa-
darė. Premjeras Zopotocky pa-
siūlė nuvažiuoti į Maskvą pasi-
aškinti, bet Maskva jo nepriėmė.
Prenesė, kad palauktų, kol pa-
kviesia. Matyt, norima suplanuo-
ti ir pareikalauti tam tikrų pa-
keitimų Čekoslovakijoje.

Vyt. Kastytis.

**Dabar pats laikas "Tėviškės Žiburių"
prenumeratą pratęsti 1951 metams**

SOCIALINIAI KLAUSIMAI

T. DR. KLEMENSAS ŽALALIS, O.F.M.

"Rerum Novarum" enciklikos 60 m. sukaktis

Jau pirmosios kregždės pasirodė lietuviškoje spaudoje, minios besibartinančių gegužės 15 dienos sukaktį. Prieš 60 metų Leonas XIII išleido socialinę encikliką, nurodymąs Bažnyčios pažinimą ir mokslą apie socialinę darbininkų padėtį, jų teises ir pareigas, jų santykius su darbdaviais ir pasiturinčiais. Šią encikliką, po 60 metų galima drąsiai pavadinti sociologijos Magna Charta. Tačiau, dar nevisiškai gerai pažįsta ir kartais randasi burnojimų, kad Bažnyčia nesirūpinanti darbininkų padėtimi, kad ji einanti su turtingaisiais ir galingaisiais. Todėl visa nenuostabu, je pasirodė lietuvių spaudoje pageidavimai, kad laikraščiai, bent šiais metais, rezervuotų keletą skilčių ir socialiniams klausimams, duodant populiariai parašytus popiežių enciklikų aiškinimus. Pasirodė taip pat pageidavimai, kad katalikiškos draugijos paminėtų šią sukaktį, suurosdamos paskaitų apie Bažnyčios socialinį mokslą ir, jei galima, išleisti socialines enciklikas. Naujosios Anglijos liet. darbininkų vadų suvažiavimas įvykęs sausio 7 d. Cambridge, Mass. priėmė gražias rezoliucijas ir net pažadėjo išleisti enciklikas.

Štai kodėl, trokštame pateikti spaudai keletą rašinėlių apie Bažnyčios socialinį mokslą, paaiškinti Leono XIII, Pijaus XI ir Pijaus XII enciklikas, liečiančias socialines problemas. Šiuo norime realiai prisidėti prie sukakties minėjimo, ypatingai kreipiant dėmesį į patį popiežių bei ganytojų mokslą, duodant išitas citatas iš dokumentų, kad galėtų jomis pasinaudoti prelegantai, kurie kalbės įvairiose susirinkimuose ar minėjimuose.

Kanados lietuviams norėtume taip pat paryškinti vyskupų laišką, pasirodžiusį prieš metus, t.y. 1950 vasario 14 d. Popiežių mokslas tinka visiems pasaulio katalikams, nes remiasi apreiškta tiesa ir Evangelija. Ji tinka ir visiems laikams ir visiems kraštams. Tačiau kiekvienas kraštas turi savo papročius, savo ypatingas sąlygas ir gyvenimo būdus. Todėl tie bendrieji principai reikia pritaikinti kiekvienam kraštui specialiu būdu. Štai kodėl vyskupai, stengdamiesi išdėstyti popiežių enciklikas, jas pritaiko savo diecezijoms, savo žmonėms.

I Kanadą atvykusius lietuviams, ir daugiausiai kaip darbininkams, socialiniai santykiai yra vienas iš svarbiausių problemų. Tai, vienos ar kitos skilties paskyrimas šioms klausimams kaip tik yra pageidautinas. Ir "Tėviškės Žiburiai", iškeldami popiežių bei vyskupų socialinį mokslą išpildys savo pareigą paminėti Leono XIII "Rerum Novarum" 60 metų sukaktį, kartu minint vėlesnių popiežių papildymus, būtent Pijaus XI encikliką "Quadragesimo anno", pasirodžiusią prieš 20 metų (1931 m. gegužės 15 d.) ir Pijaus XII kalbą, pasakytą per Vatikano radiją 1941 m. Sekminių dieną, minint 50 metų sukaktį, taip pat to paties popiežiaus kalbą, pasakytą 1942 m. Kūčių dieną. Šios enciklikos ir kalbos yra kaip tik katalikiškojo socialinio mokslo šaltiniai. Be to, supažindins skaitytojus ir su Kanados vyskupų pastoraliniu laišku, prieš metus išleistu, nagrinėjančiu šioje šalyje gyvenančių darbininkų problemas.

Lauktina, kad atsirastų lietuvių sociologų, kurie parašytų šiais metais daugiau straipsnių "Tėviškės Žiburiams", kuriuose panagrinėtų ir pritaikytų lietuviams, gyvenantiems Kanadoje, ypatingai socialines savitarpinės pagalbos klausimą.

Sovietiniuose kalėjimuose

(Atkelta iš 2 psl.)

simam kare su demokratinėmis galbėmis, kai kurios iš jų taps demokratijų sąjungininkėmis. Jas palauži reikia deportacijomis.

"Estija, Latvija ir Lietuva, kurios pasisakė už savo tautinę nepriklausomybę po pirmojo pasaulinio karo, o paskui kovojo su komunistine penetracija, yra nukentėję labai smarkiai, jas įjungus į Sovietų Sąjungą. Jos iškentėjo du masinius valymus, vieną 1944, antrą — 1948. Jas apkaltino fašizmu ir Sovietinės tėvynės išdavimu. Ko jos iš tikrųjų norėjo, tai ne tėvynę pakeisti, bet būti nepriklausomoms. Estai, pav., labai smarkiai buvo priešinis nacių kariuomenei. Bet tai neprašyta jiems į sąskaitą. Vienintelis dalykas, kurį Kremlius vertina, tai visokios rezistencijos sovietiniam jungui sunaikinimas. Pirmųjų represijų metu šaudė masėmis. "Išvalytųjų" asmenų turtas buvo atimtas, net jų asmeninio vartojimo daiktai. Estai buvo masiškai deportuojami į poliarines sritis ir Sibirą. Lietuviai į Archangelą ir Naująją Žemę Ledinuotajame vandeninyje, kur jie buvo atiduoti žiauriausiam režimui, ir kur mirtingumas yra baisesnė viena dėl šalčio, siekiančio 60-70 laipsnių. Latviai buvo deportuojami į Saurės Karagantą, pietų Uchtą ir Kotlas. Jiems nedavė jokių dokumentų, ir jie neturi jokių teisių. Juos laiko kaip dingusius, kaip mirusius. Visos šitos deportuotųjų masės yra skirtos greitai sunaikinti. Dar žiauresnės kančios skirtos gudams. Jie pakėlė tris persekiojimo bangas. Pirmoji pasibaigė 1944. Apkaltinti šnipinėjimu, jie buvo šaudomi masėmis, nežiūrint nei amžiaus, nei lyties, rusų kariuomenės, vadovaujamų NKVD. Antra banga buvo kitais metais: apkaltinti tėvynės išdavimu, tūkstančiai gudų buvo pasmerkti 25 metams sunkių darbų. Trečioji ir didžiausioji banga, trukusi ištisus metus, nusiaubė gudus 1946. Visas deportuotųjų turtas konfiskuotas. Jiems neleido pasiimti nieko, o jei kuris turėjo

geresnių asmeninių daiktų, jie buvo pakeisti blogesniais. Gudai buvo daugiausia išgabenti tarp Saurės sąsialio ir Sibiro. Ukrainiečiai pakėlė tris valymus: 1943, kai iš teritorijos buvo išstumti vokiečiai, 1944 ir 1945. Ten neliko nė vieno iš vokiečių kolonistų, o pačių ukrainiečių buvo išgabenta daugiau, kaip vienas milijonas.

Ne mažiau žiauriai buvo valomos Gruzijos, Azarbeidžano, Kazachstano, Kirgizų, Karelijos respublikos. Gruzai, nelaimingi Stalino tautiečiai, buvo apkaltinti neištikimybėmis ir išdavimu. Nors vokiečiai buvo užėmę tik dalį Gruzijos, bet valymas apėmė visą Gruzijos teritoriją. Ir pačioje Rusijoje kurie rajonai buvo "išsukuoti". Rostovo rajone deportuotos visos šeimos tu, kurie turėjo trauktis, traukian-

ties vokiečiams. Moterų, senų, vaikų nebuvo pasigailėta. Juos apkaltino apsikrėtus vokiečių sifiliu. Stalingrado rajonas, kurio heroizmas buvo žavėjis pasaulis, neišvengė represijų. Dar stipriau jas pajuto Voronežas, Kurskas, Krasnodaras, Stavropolis, Astrachanė. Žiauriausiai nukentėjo Leningradas, kurio priešinimasis buvo prilygintas Madrido pasipriešinimui. Nepaisant to, Leningrado darbininkai turėjo dirbti dienomis ir naktimis, gaudami 150 gr. duonos. Badas buvo toks, kad pasitaikė net kanibalizmo reiškiniai. Iš čia deportuoti tie, kurie gabenami į Ukrainą ir Krimą, kur po didelių vietinių gyventojų deportacijų labai trūko darbininkų.

Taip Sovietų Sąjungoje iš vienos vietos į kitą persodinta milijonai žmonių...

Ryžtantis atstovauti reikėtų pagalvoti ar tinki

Kiekvienas lietuvis tremtinys visuose pasaulio kampeliuose turi būti savo tautos ambasadoriumi, kaip vienas iš mūsų diplomatų yra pareiškęs. Geras lietuvių vardas daug prisidės prie greitesnio ir sėkmingesnio Lietuvos atstatymo.

Bet yra lietuvių, kurie to diplomato posakį savo naudai supranta ir bendram Lietuvos reikalui ne tik nepada, bet, paženkia.

Kovai su bendru civilizoto pasaulio priešu — komunizmu ruošiamasi. Ypač energingai pradeda veikti atstovai tautų už geležinės uždangos. Kaip Europos, taip Amerikos šalyse veikia įvairiausi antikomunistiniai bloka, komitetai, kurie atlieka milžinišką darbą, patiekdami reikalingus ir brangios informacijos vadovaujančioms valstybėms artėjančioje lemiamoje kovoje.

Lietuviai prie šio darbo visuose kraštuose aktyviai prisideda. Tai sveikintinas ir džiuginantis reiškinys. Tą atstovavimą atlieka mūsų VLIKas, diplomatai ir įvairios centralizuotos organizacijos, daugumos akceptuotos. Kanados lietuviai šioje srityje

irgi veikia: tarptautiniuose antikomunistiniuose komitetuose yra pasireiškę aktyviai dalyvauti vadovybėje bei bendruose pasirodymuose Kanados visuomenės masinai.

Iki tol tarptautiniuose komitetuose lietuvių atstovai buvo deleguoti LOK, kaip visų organizacijų patikėti asmenys.

Bet štai neseniai teko spaudoje skaityti, kad lietuvių atstovavimą tarptautiniame komitete nori paimti viena liet. organizacija ir dar skyrimo būdu. Aš nenorėčiau šito reiškinio kvalifikuoti, bet norėčiau pasakyti, kad ne tik vietiniai, kaip Toronto LOK, bet ir Centrinis LOK turėtų tam kelia užkirsti. Lietuvių tarptautiniuose komitetuose atstovauti turėtų, mano nuomone, Kanados Lietuvių Bendruomenės LOK parinkti kvalifikuoti asmenys.

Pirmoje eilėje jie (atstovai) turėtų mokėti anglų ir kitas kelias kalbas žmoniškai ir būti visuomeni žinomi autoritetingi asmenys. Tokių mes turime pakankamai.

Teko lietuviams raudonuoti kelis kartus, kai viešose pasirodymuose (Torontose) lietuvių atstovas, kalbėjęs "angliškai",

Komunistinės Kinijos kariuomenė žygiuoja iškėlus savo vado Mao-Tse-Tungo paveikslą

Diktatorius Mao-Tse-Tung

Pažinkime dar vieną žmonijos pabaisą. — Diktatorių skaičius nuolat pasipildo. — Žiauriausias pasaulyje sutvėrimas — žmogus

Sovietų Rusijoje ir jos pavergtose tautos, suvaryti žmonės iškėlė ir gatves nuolat turi šaukti: "Tegyvuoja didysis Stalinas! Tegyvuoja vadas ir mokytojas! Tegyvuoja tėvas, auklėtojas ir dar kitoks kitokiausias genijus... tegyvuoja! ... tegyvuoja! ..."

Lygiai tas pats vaidas šiuo metu yra ir komunistinė Kinija. Peipingo didžiulę aikštę dažnai parodoja puslankiai kiniečiai šaukdami: "Mao Tse-Tung wan sui! Mao Tse-Tung wan sui! — Tegyvuoja Mao Tse-Tungas..."

Tai vienintelis ir ryškiausias diktatorių valdymo reiškinys: būk puslankis arba badauk, krauju ir ašaras liek, bet šauk: tegyvuoja... tegyvuoja...

Ir ištikrųjų, koks pasityčiojimas iš žmonijos! Vieni diktato-

riai žūva, tačiau iškyla kiti, vis nauji. Jeigu Stalino mokinys Hitleris žuvo prarijęs mirtingų nuodų kapsulę, o fašizmo kūrėjas — Mussolinis savo dienas baigė sušaudytas ir už kojų pakartas, tai žiauriausias pasaulyje diktatorius ir kruvinasis milijonų žmonių egzекutorius — Stalinas ramiai tebegyvena ir dargi sau draugų susiranda. Visi matome, kad Azijos žemyn, Kinijoje iškilo nauja kruvina žvaigždė, didžiulio žmonių kolo bėkomprosimis valdytojas, diktatorius Mao Tse-Tungas.

Tai Stalino sodinta, laistyta ir puoselėta "gelė"... Šioje žemėje nebuvo ir nebus žiauresnio sutvėrimo, kaip pats žmogus. Jeigu jo žmoniškumo jausmams užmiges ir sąžinės balsas užslopintas, jis eina, brauna, si, žengia per lavonus, kad valdytų, engtų ir teriotų milijonus žmonių.

Taigi, šiuo metu virš 400 mil. kiniečių visiškai pajungti diktatoriui, Mao Tse-Tungo valdymui. Galima sakyti, kad gal niekas moderniojo istorijoje nepadarė tokios greitos ir tokios milžiniškos didelės "karjeros", kaip 56 m. vyras, buvęs įvairaus plauko padauža, komunistas Mao Tse-Tungas. Tik prieš porą su viršum metų toki žmogysta gyveno urve, tolimes Kinijos šiaurės kalnuose, o nūdien — jis besąlyginis šimtų milijonų žmonių valdytojas. Kaip revoliucinis pabėgėlis, ilgą laiką jis gyveno už įstatymo ribų ir slapstėsi...

Siandieną Mao Tse-Tungas ir jo diktatoriškas valdymas Kinijoje jau yra pripažinti daugelio galingų kraštų. Nekalbant apie Sovietų Sąjungą, Peipingo vyriausybę yra pripažinę ir angliai. Kai Stalinas šventė savo 70-jų gimtadienį, iškiliu metu, Maskvoje, Mao sėdėjo garbės kėdėje, Stalino dešinėje... Savo kalboje Mao Tse-Tungas pabrėžė, kad: 450 mil. kinų eis išvien su galin-gaja Sovietų Rusija ir kiniečiai niekad neužmiršią stiprios sovietų pagalbos "jų laisvės kovai".

Dabartinis Kinijos raudonasis diktatorius Mao Tse-Tungas yra gimęs smulkiojo ryžių augintojo šeimoje, centralinė Kinijos pietų provincijoje Hunan. Ligi septynerių metų Mao dirbo kartu su tėvu nedidukę ryžių farmoje. Dar vaiku būdamas, jis jau pasižymėjo dideliu padaužiskumu ir prieštaravimais tėvams. Todėl tėvas, manydamas, kad jį galėtų perauklėti mokykla, dar visai mažą atidavė į mokyklą. Tačiau ir mokytojai jo revoliucinio charakterio nepalausė: Mao niekad nesilaikė mokykloje nustatytų

o kitų tautų atstovai pastebėjo "Lietuvių kalba labai, panaši į anglų"... Kitas gi lietuvis man pridūrė šalia sėdėdamas: "Duodčiau 10 dol., kad tas lietuvis būtų neužėjęs į sceną "angliškai" kalbėti"... Man atrodo, kad tai lietuviškųjų reikalų niekinimas. Prieš tokias lietuvių veikėjas atstovus kiekvienas lietuvis turi teisę protestuoti, nes jie nori už mane kalbėti.

Jonas Stumbrys.

KĄ PASAKOJA MŪSŲ SENIEJI?

40 METŲ KANADOS GIRIOSE

Sianden gali užtikti lietuvių tolimiausiose kampuose. A. a. Matas Salčius, tas amžinas keliauninkas, jų rasdavo visur ir džiaugdavosi tokiu radiniu. O aš, pakliuvęs į buvusius girių plovus, pirmiausia klausiu ar nėra lietuvių. Ogi štai net ištisa šeima: p. R. Užeinu pas mamą, jau senutę — septintojo dešimtį. Gyvena viena kaip atsisakyrelė mažytę perkėlę. Jos sūnūs, jau vėdę prancūzes, gyvena atskirai. Ji beveik gyvena ramybėje su savo "Sventųjų gyvenimais", "Ramybės Šaltiniais", "Aukso Altoriais". Ji — dažna maldykos lankytoja, susikaupusiai eina kryžiaus kelius, o paskui gerisi plačia Kanados gamta.

— Man gera, kai vanduo šniokščia, vėjai užauja, smilgos šnera; mašinų bildėjimo nemyliu.

Vakarais, užsibėsi dar žibalinę lempą, atsiskleidžia savo maldaknyges, šventųjų gyvenimus, išsitraukia rožančių ir kalbasi, kalbasi su savo Viešpačiu. Jinai viską Jam išsako, nepalikdama nė mažiausio rūpesčio Jam nepapasakojusi...

— Mamele, kaip gi čia dabar atsiradot taip toli nuo Lietuvos?

— Ogi iš Anglijos. Lietuvoj buvom nemaža šeima, pragyventi buvo sunku. Vėžė Anglijon — ten irgi nebuvo lengva. Paskui vėžė Kanadon. Atvykom iš Anglijos su vyru ir ejom kirsti girių. Ejom visi pradžioje, o paskui bėjo tik vieni vyrai. Nebuvo traukinių, tai ejo žmonės pėsti virš šimto mylių ir ten likdavo ištisai savaitė. Buvo kompanijos pasamdyti indėnai, kurie maitino ir rūpinosi darbininkais. Kai susitaupė pinigų, nusipirkom ūkį. Ejom neblogai, kol vyrai buvo gyvas. Kai jis mirė, pardaviau ūkį ir įsikuriau artimiausiam miestely. Dabar sūnūs mekanikai — taiso karus, o aš viena sau gyvenu.

Užeinam pas sūnų. Prie namų — automobilis, čia pat iškaba: Restaurant. Pasirodo, sūnus vedęs prancūzė, o kartu su ja restoraną ir keletą "summerhausų". Randam trejetą vaikų, deja, nė vienas lietuviškai nekalba. O ir pati senėlė su jais nesuskal-ba. Graudu jai: sūnūs sukūrė šeimas tokias svetimas — nė susikalbėt negali.

Užeinam pas kitą sūnų, turintį garažą. Gimęs Kanadoj, bet puikiai kalba lietuviškai.

— Biednai mus tėvas užaugino, — sako jis, — neleido į "škūlę". Skaityt pramokė mama, o su raštu buvo blogiau. Sulaukęs 24 metų griebiausio mokslo: nuvykau į Montrealį ir emiau lankyti elektrotechnikų vakarinius kursus. Šalia to reikėjo mokytis anglų kalbos, rašto ir skaičiavimo. Sunku buvo, bet išmokau ir būčiau gavęs diplomą, bet kai likau bedarbiu, teko nutraukti mokslą. Perėjau dirbti į garažą, kur išbuva 15 metų. Dabar dirbu savarankiškai.

Gėrėjau si to vyro ryžtumu, sumanumu. Klaiki mintis betgi kilo manyje atsivėlinkus: taip miršta Lietuva Kanados giriose vos sulaukus trečiosios kartos. Anoji nuosirdi senutė išnešė lietuviškąjį žiburį į tolimąsias girias, saugojo jį ir tebesaugo. Deja, nebėra kam jo perduoti...

70 METŲ STUDENTAS

Antrą septyndešimtį randu jau nebe giriose, o didžiausiam Kanados mieste Montrealy. Tai p. K. dar neseniai atvykęs iš tremtinių stovyklų.

Naujas "Lithuanian Bulletin" numeris

Šių metų pradžioje New York'e pasirodė "Lithuanian Bulletin" labai laukiamas lietuvių vedamos kovos oficiozas. Jį leidžia Amerikos Lietuvių Taryba, tačiau jis, išsintinėjamas pasaulio vyriausybės ir vadovaujančių žmonių, rodo bendrą lietuvių vedamą "užsienio" politiką. Laikraščio viršelis iliustruotas "Crusade for Freedom" nuotrauka, kurioje matome, gen. Clay, Mikolaičiką, Nagu, Kosenkį, Jurgelį ir kitus. Biuletenio vedamajį parąšė žinomas Columbusio profesorius C. A. Manning. Jis džiaugiasi, jog mažosios Rytų Europos tautos yra įėjusios į nuosirdaus bendradarbiavimo vėžes, ir kaip pavyzdį pasirenka Baltijos valstybes. "Kada jų laisvė bus sugrąžinta, jos pirmosios įsilies į taikingą bendradarbiavi-

— Patinka Tamstai Kanada? — Čia man patinka vienas tik dalykas: moterys padoriai rėdosi. O šiaupiau gyvenimi žmogus kaip ir kitur. Labiausiai pasigendu šičionai: rugių laukų, pievų, miškų. Tie mūrai, mašinos smaugia mane.

— O ar dirbate kur nors?

— Tai gi žmonės mane vis nuolat klausia ką dirbu. Aš gi jiems sakau: studijuoj. Išėinu po pusryčių, atsisėdu kur nors aikštelėje, gatvėje ir stebiu, kaip stato namus. Taip prasėdžiu nuo ryto iki vakaro "studijuodamas" architektūrą nuo pamatų iki stogo. Ko gi daugiau norėt iš manęs. Lietuvoje valdžiau net du stambius ūkius, o čia tenka "studijuoti".

KAIP DYGO SV. KAZIMIERO MALDYKLA

Sekasi šikart: rodos, būsiu pakliuvęs pas trečią septyndešimtę — p. A. Ji jau sena Kanados gyventoją, bėgusi iš Lietuvos nuo pirmo D. karo. Vyras jau miręs, gyvena tik su dukrele nuosavame bute. Daug ji gali papasakoti: daug pergyvenusi, daug mačiusi, daug dirbusi lietuviškai kolonijai.

— Tamsta turbūt atsimeni kaip buvo statoma Sv. Kazimiero bažnytelė?

— Kur gi neatminsi! Mes gyvenom priešais tą bažnytelę. Kai privažiavo lietuvių į Montrealį, atsirado kun. Vyšniauskas. Jisai surinko visus, persižegnojo dideliu kryžiumi ir tarė: "Noriu statyti bažnyčią ant Jėzaus Širdies". Na ir emė statyti. Buvo gal apie 500 lietuvių: visi ejo, dirbo, kiek kas galėjo. Aš pati būdavo einu su mažą dukrelę, paguldau ją kur nors šaliai, o kun. Vyšniauskas pridengia savo sutana... Taip ir išaugo ta bažnytelė lietuvių darbu bei prakaitu.

— Ar būdavo kokių parengimų — vakarėlių?

— Oi būdavo, būdavo. Rengėm vakarus, gegužines, vakarienes, loterijas vis tai bažnyčiai. Vedasi būdavo kun. Vyšniauskas visą savo parapiją užmiestini — gegužinė, pasiėmęs ant rankos vieną vaiką, ant kitos kitą, lydimas pulko žmonių. O jau pačio gegužinė būdavo pats trepsis, veda ratelin, kad tik žmonės linksminytųsi. Kartais eidavom per miestą su vėliavom, raiteliais — visi matė, kad tai lietuviai žygiuoja.

— Kur gi dingio kun. Vyšniauskas?

— Kai emė kurtis Nep. Lietuva, mūsų klebonėlis emė nerimti. Taip buvo susirūpinęs Lietuva, kad emė ir grįžo. Atrodė, kad Lietuva be jo neatsistatys. Po jo turėjom kun. Simkų. Jam žmonės padėjo išeiti mokslus Montrealy, ir jis nuo širdies tęsė kun. V. darbą. Kai jis išvyko Romon, perėmė darbą kiti. Labiausiai neužmirštas betgi liko kun. Vyšniauskas. Dabar čia, Montrealy, dažnai pasitaiko nesutikimų: tas šiknas, anas toks... O kun. V. būdavo atsisots ir sako: "Mes!" Jo mes reikė — visi lietuviai be jokio skirtumo: nebuvo nei naujų, nei senų ateivių, nebuvo nei vilniečių, nei suvalkių, nei žemaičių, o buvo tik "mes — visi". Kai tuos žodžius kun. V. tardavo, taip smarkiai mesdavo ranką, kad ji švilpdavo.

Mūsų senieji slepia daug atsiminimų. Pasikalbi su jais, ir pamatai ilgą kelią, kuriuo ejo mūsų išeiviai.

Pr. Zaidys.

Karaliaučiaus vargai nūdienėje bolševiku okupacijoje

... Volume 115, Number 1, 1968. ...

Pastabos dėl triukšmingo literatūrinio ginčo

Šio rašinio tikslas nėra teisti literatūrinį ginčą, kuris paskutiniu laiku sudomino mūsų visuomenę, bet tik išryškinti keletą iš daugelio netikslumų, visiškai neįprastų ir nesiderinančių literatūriniam pasikalbėjimui.

Pavardę šio ginčo straipsnius, pirmiausia labai nemalonai nutiekia perdidelis asmeniškumas: nesilaikymas net paprasčiausio mandagumo, įžeidinėjimai, nevertinimas ar neįstengimas suprasti (kas irgi nieko švelninančio neįneša) kito reikšmės tiesos ir nuolatinis žonglieriavimas kitaip galvojančio recenzento pavarde, pasislėpus po "nuolatinio korespondento", "eilinio skaitytojo", "reporterio", "nevežio juozo" ir kitokiomis slapyvardėmis. Negalima neigti slapyvardžių iš esmės, nes svarbi yra tik rašinio vertė, o ne pavardė, kad ir aukščiausiais titulais papuosta. Tačiau šiuo atveju, beveik visi skandaliniai nusižengimai literatūrinei tiesai, nekaltai jau apie etiką, buvo pridengti vienokia ar kitokia slapyvardė, kas ir verčia gerokai suabejoti šio reikšmės poezijomis. Kaip toli nueita su šiuo pridengtu asmeniškumu, vaizdžiai rodo kažkokio V. C. pasirašytas straipsnis "Naujiene" (1950. XI. 10), kur rašoma: "Autorius jokių būdu negali atleisti, kad jo vadinami, "grafomanai" išdrįso padaryti kaip tik tą, ką ir jis yra padaręs. Taip, rodos, neseniai, 1946 m. Insbruck'e buvo išleista 78 pusl. šapirografuotas interesas, kurį jo autorius, H. Nagys, pavadino "Eilėraščiai"..."

Sioji citata, viena iš daugelio, jau tikrai nerodo geros intencijos. Nes kiekvienas, nors truputį domėjis mūsų literatūra, žino, kad H. Nagys yra išleisęs ne vien šį "interesą" (už kurį buvo suteikta viena tremties literatūrinė premija). Kuo dvelkia ši citata ir nevykęs sugretinimas vieno pažėgiaus mūsų jaunųjų poetų su V. C. ginamuoju diletantiško eilėliavimo atstovu, net eiliniam skaitytojui yra aišku.

Tokie ir panašūs pavyzdžiai liudija, kad daugelis šio ginčo dalyvių yra tik atsitiktiniai literatūriniai pasaulio užklydę pakeleiviai, be atsakomybės jausmo, mokslo pasirengimo ir dažnai be sąžiningumo. Manau, kad niekas nesiginčys, kad literatūrinio kūrinio vertinimas reikalauja tam tikro pasirengimo, kaip, pav., tilto statyba ar ligonių gydymas. Dar daugiau: literatūros kritikas vertina kūrėjo sielos ir intelekto pasireikšimus, taigi visą žmogų, nes literatūrinio kūrinio vertinime kūrėjo asmenybė ir jo darbo rezultatai niekada nedalomi. Todėl literatūros

kritikui neužtenka vien mokslo pasirengimo, kurio pakanka inžinieriui kad pastatytų visai pakenciamą namą ar tiltą. Kritiko laukia daug painesnė darbo plotmė, kur negalima tiesos įrodinėti formulėmis, matematišku tikslumu, ir todėl jam šalia mokslo linijų teorijų, vertinimo metodų pažinimo, reikalinga plati erudicija ir talentas. Literatūros kritikas bręsta, be abejo, daug sunkiau negu pats rašytojas; nes ir talentingiausias, puikią intenciją turinčiam kritikui, vertinant vienokį ar kitokį literatūrinį veikalą, reikalingas, be ankščiau minėto mokslo pasirengimo, platus psichologijos ir visuomenės literatūros pažinimas, kurio negalima įgyti per porą ar kelis metus, staiga, atsitiktinai susidomėjus literatūra.

Šia prasme, daugelis prieš mūsų akis vykstančio literatūrinio ginčo dalyvių, yra gerokai nusikalte, padarydami žalą ir visuomenei: užversdami laikraščius (kurie šalia retai pasirodantių knygų, yra vieninteliai realūs mūsų kultūros ūgdytoriai) malkavčiais, mažąją bendrojo literatūra turinčiais straipsniais. — ir patiems rašytojams, nes tiek komplimentas ir panegyrika, tiek peikimas ir pasmerkimas šiuo atveju tėra, anot J. Girniaus, "tik profaninis jo (rašytojo K. V.) vidaus šventyklos išniekinimas turistinė smalsas".

Kad šis teigimas nėra tuščiažodžiavimas, priminsiu keletą pavyzdžių, kurie nėra pateisinti nei literatūrinio, nei patriotinio, nei sąlyginių intencijų kilnumu. Prieš kurį laiką du recenzentai (A. Varnauskas ir V. Maldeikis) "Naujiene" ir "Nepriklausomajam Lietuviui", vertindami vieną poezijos knygą, po daugelio panegyrikų ir komplimentų jos autoriui, užpuola tą pačią

Jau matosi Amerikos krantai...

knygą žymiai santūriau vertinusi rašytoja bent literatūroje neįprastu argumentu: girdi, negerai, kad poetas vertinąs poeziją. Trečiasis (J. J.) gi "Naujiene", remdamasis visai priešingu kolegom argumentu, polemizuoja su A. Petravičium. Anot jo, pastarasis negalįs vertinti literatūrinį kūrinių, nes pats nesąs nieko parašęs, net ir "...vadovėlio apie blusų auginimą". Liūdna, bet reikia pripažinti, kad tokių nesuipratimų, mūsų literatūros tradicijose brendusioje kritikoje, iki šiol nebuvo pasitaikię. Visi recenzentai ir kritikai, nepriklausomos Lietuvos ir tremties spaudoje, nebuvo dar pareiškę tokių "auksinių" minčių ir nedrįso, pavyzdžiui, Putino lietuvių literatūros nagrinėjimą vertinti, vadovaudamiesi jo silpna "Križė" ir priešingai, ar tvirtinti, kad prof. J. Ambrazevičius negalįs vertinti grožinės literatūros, kadangi pats nei poezijos, nei beletristikos nėra rašęs. Ir principinis tvirtinimas, kad poetas negalįs vertinti poezijos yra negalimas ir nerimtas. Kiekvieno atveju geriau, kad literatūra vertina ne atsitiktinai ja susidomėjęs asmuo, bet rašytojas, ja gyvenęs keliolika ar keliasdešimt metų. O atsakomybės jausmą prieš savo kolegas (o svarbiausia prieš pačią literatūrą) rašytojas turi kiekvieno atveju nemažesnį už kokį nors atsitiktinį vertintoją, nes rašytojui literatūra yra tikrai neišniekinama šventovė, o ne kokio užiegos namas. Šiame ginče rašytojų ir literatūros žmonių nuomonės sutapo. Kelias atvejais, tuo pačiu metu rašytose recenzijose, skaitėme vienodus sprendimus, malonius ar nemalonius, matėme net tas pačias citatas. Ar tai nebuvo rašytojų sąžiningumo ir atsakomybės jausmo įrodymas? Šiame ginče dalyvavusiam rašytojui negalima prikišti, kad jisai nėra susipažinęs su recenzuojamojo autoriaus kūrybiniu keliu, kad yra daug ko neskaityęs iš recenzuojamojo kūrybos, kaip kad prisipažįsta tulas Varnauskas. Esu tikras, kad Varnausko nemalonius patekęs rašytojas, abiejų vertinto poeto kelią pažįsta taip gerai, jog, esant reikalui, jį apibūdintų su plačiausiu citatom nuo pirmųjų žingsnių moksleivių žurnaluose, Lietuvoje, per tremties periodiką, iki Kanadoje išleistos knygos.

Grįžtant prie šių prieštaravimų, kurie bent truputį su literatūra susipažįsiam nėra imanomi, tegalime pasakyti, kad tiek Maldeikis ir Varnausko nuomonė iš vienos pusės, tiek J. J. iš kitos, yra kažkur prasiplėskusi su tiesa, todėl bevertė, naivi, o jų reikšmės forma, deja, nevisai kultūringa.

Taip pat visai negalimas, jokių literatūrinio kūrinio vertinimo metodų nepagrįstas pasielgimas, polemizuoiant dėl kurios nors knygos su kitokia nuomone turinčiu poetu, pamiršus savo rinkinėjama autorių, pasileisti ir ilgiausią ekskursiją, kritikuojančią savo oponento kūrybą. Jeigu to visiškai nesuprastų eilinis skaitytojas, ką padarysi? Bet kada to dar nebėra neįsisąmoninęs asmuo, kuris rašo ilgiausius straipsnius apie poeziją, išdidžiai kalba literatūros vardu — kaip šį kartą elgiasi Varnauskas, — darosi perdau sugunk.

Nepateisinamas, nors deja šitame ginče dažnai girdėtas verkšlenimas, apie neišmiegotas naktis, apie paskutinius centus, apie dėtus ir leidžiamas knygas, apie pūslėtus delnus, nes anot ankščiau cituoto J. Girniaus: "Atėičiai, kuri vertina autorius nelydimus kūrinius, moralinius intencijų ir paslaugų argumentus pakeičia gryniosios estetinės tiesos reikalavimai. Intencijų kilnumas, bei pastangų sąžiningumas galioja tik žmogui, o ne kūrybos vertinimui". Gal daug kam ir skaudu, bet negalime užmerkėti akių prieš ateitį, laiko nuotoli,

Dvi jaunos lietuvių aitos muzikantės

Naujas "Lietuvių Dienų" numeris

Sausio viduryje išėjęs naujas "LD" nr. turi įdomių straipsnių ir daug puikių iliustracijų iš įvairių lietuvių kolonijų pasaulyje. Tarp straipsnių randame — "Kovai už Lietuvą", "Per grožį į Grožį", (A. Grauslys), "I veninga Lietuvos valstybė" (K. Mockus), "Viskas praeis" (Stepas Zobarskas), apie Venezuelos liet. suvaizmą, liet. filmą Čikagoje, "dramos teatrą, vaikų teatrą, dešimtmetį LA Sv. Kazimiero par. chor. angli kalba straipsniai Lietuvos reikalui ir k. Straipsnius bei reportažus puošia gražios Don Sulaičio, A. Gulbinsko, K. Daugėlos, A. Žibo ir kitų fotografų nuotraukos, kurių šiame nr. telpa net 43.

Jau sukako metai, kai "Lietuvių Dienos" buvo pradėtos (buvo pakeista iš "Kalifornijos Lietuvių") leisti Los Angeles, 9204 S. Broadway, Kalifornijoje. "LD" leidėju yra "The Bonnie Press" spaustuvis sav. A. Skirius, o redaguoja visiems lietuviams žinomi asmenys: Juozas Vitėnas (buv. "Žiburių" red.), Milonas Starksas (žurnalistikos studentas Kalifornijos universitete) ir dailininkas Povilas Puzinas, kuris laimėjo pirmą premiją už savo kūrinių Los Angeles meno parodoje. Paprašius LD prisiunčiamos susipažinimui nemokamai. Metinė prenumerata bet kuriame krašte \$3.00.

Dabar pats laikas "Tėviškės Žiburių" prenumeratą pratęsti 1951 metams

— Mums jau laikas eiti.

— Kam skubėti? — paklausia neatsigėjęs.

— Reikia pietūs virti. Grįž tėvelis nuvargęs. Užsukim dar į krautuvę. Kol pareisim.

Jis tyli. Ar ją lydi? Beabejo, ji mano, kad ir jis eis iš čia drauge. Ne, nelydės. Tegu paliks jai klausukus, tegu neišsидуos, kad jis ją taip labai suinteresuotas ir jau kabintė kabina.

— Pasileikat čia? — klausia ji pasirodus eiti, laikydama Guga už rankutės.

— A... Čia. Pasimaudysiu. O ši vieta jums kaip?

— Patinka. Gražu čia.

— Aš čia beveik kasdien. Kai dirbu naktinėj pamainoj, jei nelyja, ateinu čia vidudieniais. Kai dienių — vakarais.

— Prasimanysim ir mes čia ateiti.

— Pavyzdžiui, ryt.

— Gal. Pažiūrėsim. Viso!

— Iki!

Ji su vaiku nueina. Guga greit išnyksta tarp krūmų, o jos galva dar matosi. Kai krūmai ir ją uždengia, jis greit nusirengia, pasileikdamas tik su maudymosi kelnaitėmis. Įšoka į vandenį ir žiūri išilgai upės į žemupį. Jis pamatys dar ją, einančią per tiltelį.

Ji užėina ant tiltelio ir stabteri. Tamsiai mėlyna, dabar iš toliau blizgianti blizule ir šviesiai pilku, iš čia žiūrint beveik baltu sijonėliu. Daili jai, nieko nepasakysi, labai daili. Tai ne Pasiutusi Tigre, toli anai iki šitos. Niekad ant šito tiltelio dar nebuvo užėjus tokia. Lyg kokia kino artistė. Atrodo, kaip nekaltutė mergaitė, o jau viską žino, jeigu ištektų.

Ji atsuka, o netrukus pamoja iškūlusi ranka. Aišku, pamatė jį upėje prie palinkusių į vandenį šakų. Simpatinga ir draugiška ji, miela ji. Taip. Pasaka dar tik prasideda. Ji baigsis, kaip ir visos pasakos. Šiandien prasidėjo žodžiais. Ne šiandien: užvakar, šeštadienio vakarą po kino. Visas prasideda nuo žodžių. Jau ne tik žodžiai buvo — ji buvo neseniai ant jo rankų. Puiki diena. Nepaprasta šiandien.

Ji pranyksta už krūmų. O jo akyse vis dar tamsiai mėlyna blizulė ir šviesiai pilkas sijonėlis. Anie debesėliai šviesiai pilki irgi. Jis atsimena ją pasilenkusią raudonoj pievelėj. "Paleiskit!" — užgirsta ją prašant pro baimingą juoką ant jo rankų. Gal ir kvailas buvęs, kad jos nepabučiavęs? Tą minutę ji buvo jo valioj, atsimena jos kelių išsilinkimus. Užgirsta savyj nuožmiai sustaugiant geismę šitos moters. "Paleiskit!"... Ne, nevisada jis taip greit ją paleis, nevisada toks kvailas bus.

Jis atplėšia akis nuo šviesiai pilko debesėlio — šviesiai pilko, kaip jos sijonėlis. Pasileidžia plaukti pavandeniui, tiltelio link. Ir jaučia, kaip ji gaivina, kaip ramina vėsus miškų vanduo. (Bus daugiau)

Iš kultūros ir knygų pasaulio

Tarptautinė Dokumentacijos Federacija jungia šias valstybes: Belgiją, Cekoslovakiją, Daniją, Did. Britaniją, Indoneziją, Ispaniją, Italiją, Kiniją, Olandiją, Prancūziją, Rumuniją, Suomiją, Švediją, Šveicariją, Vengriją ir V. Vokietiją. Federacijos centras yra Olandijoje. Susirašinėjamas su nariais atliekamas anglų, ispanų, italų, olandų, portugalų, prancūzų, rusų ir vokiečių kalbomis. Palaikomi glaudūs ryšiai su UNESCO ir Tarptautine Bibliotekinių Organizacijų Federacija.

Suvienodinti korektūros ženklai

Pasirodo, kad šioje srityje nebuvo iki šiol vienodumo ir kiekviename krašte buvo vartojami savi ženklai. Pr. metais Belgų Normalizacijos Instituto bendradarbis D'Haenens pasiūlė vienodų ženklių projektą, kuris buvo apsvartytas Tarptautinėje Dokumentacijos Federacijoje ir priimtas. Tačiau nevisos valstybės įeina į šią federaciją, tai ir vėl benebus senoviška painiava toje srityje.

Mirė žymusis bibliotekininkas
Belgijoje mirė Belgų Dokumentacijos Draugijos pirmininkas Oskaras Grojean, ilgametis Briuselio Karališkosios bibliotekos bibliotekininkas ir direktorius. Mūsų Bibliografinė Tarnyba dar 1946 m. pradžioje užmegė ryšius su velonies vadovauja draugija ir sulaukė iš jo simpatijų ir pritarimo.

Kur daugiausia paplitę laikraščiai

Pr. metais Urugvajuje įvyko spaudoje ir informacijos laisvės konferencija. Viename iš skaitytų pranešimų buvo pateikta įdomi statistika: kiek laikraščių numerių tenka tūkstantčiui gyventojų įvairiuose kraštuose. Stai lentelė:

570	egz. D. Britanijoje,
472	" Norvegijoje
445	" Liuksemburge
438	" Australijoje
403	" Danijoje
382	" Švedijoje
374	" Naujojoje Zelandijoje
354	" JA Valstybėse
166	" Tarybų Sąjungoje!

Tad ir čia sovietai neturi kuo pasigirti! (Les Cashiers de la Documentation, 1950 m. No. 6).

Katalikų spauda Ispanijoje
Belgų žurnalo "Les Cahiers de la Documentation" žiniomis Ispanijoje pr. metais buvo leidžiama 472 katalikų laikraščiai ir žurnalai. Iš jų 104 išleido specialius numerius, skirtus Sv. Metams paminėti.

LBT

Žymusis popularizatorius kilęs iš Lietuvos

Dažnai išgirstame, kad tai viena, tai kita pasaulio garsenybė yra lietuviškos kilmės arba nors iš Lietuvos kilusi.

Pasirodo, kad JAV pagarsėjęs geriausias mokslinių pasiekimų perteikėjas William L. Laurence, kuris tik ką išleido naują veikalą — "Pragaro bomba — The Hell Bomb — yra taip pat iš Lietuvos kilęs. LAIC žinių santraukoje randame:

"Autorius yra "New York Times" mokslo skyriaus vedėjas. Jisai intymiai susipažinęs su atominės energijos tyrimų pažanga nuo pat pradžios. Šalia savo mokslinių žinių, vienas gabiųjų žurnalistų Amerikoje, Laurence sugeba paprastais, suprantamais žodžiais dėstyti painiausias problemas ir moka neperžengti paslapties ribų. Todėl juo visi pasitiki.

"Šis gabus žurnalistas - mokslininkas yra gimęs Salantuose, Žemaitijoje, 1888 m. kovo 7 d. Jo tėvai buvo Lipmanas ir Sara Preusaitė Siveai, kurie emigravo Amerikon 1905 m. Patsai Laurence ėjo mokslus Harvardo ir Bostono universitetuose ir Besancon universitete, Prancūzijoje. Jisai studijavo teisę, filosofiją, mediciną, inžineriją, aviaciją ir tt.; buvo instruktorius, žurnalistas, dramaturgas, vertėjas ir karys. Dabar jisai kasdien rašo straipsnius NY Times iš įvairių mokslo sričių ir yra pripažintas kaip žymiausias mokslo popularizatorius".

REDAKCIJAI PRISIŪSTA

Henrikas Radauskas, Strėlė danguje, eilėraščiai, Chicago, MCML, 112 psl., viršelis ir piešiniai V. Kasulio, išleido V. Saulius, 700 egz.

Darbo rankos, Nr. 5 ir 6, 1950 m. gruodžio mėn., Paryžius, 32 psl., dvimėnesinis rotatorinis leidinys, leidžiamas Lietuvių Darbininkų Sąjungos prie CFCT.

Lietuvių Kalendorius 1951 metams — savaitinis nuplėšiamas. Paruošė mokykl. J. Radvilas, rašytojas P. Jurkus, Dr. J. Jassaitė, Dr. A. Vizbaraitė, išleido J. Karvelis, spaudoje A. Pockwitz Nachf. Krause, Stade.

Sv. Pranciškaus VaVrpelis, 1951 m. Nr. 1, 32 psl. Numeris skirtas Sv. Marijos Dangun Paėmimo dogmai. Tuo klausimu išspausdinta eilė straipsnių ir iškilnių aprašymai bei su tuo susijusios žinios.

Moterų Dirva, sausis 1951 m., Nr. 1, 24 psl., ALRK Mot. S-gos organas, kurio didžiąją dalį užpildo organizacijos reikalai.

Svarsto "Comieu" klausimą

Ontario švietimo skyrius sausio 9 d. svarstė vadinamą "Comieu" knygutę ir žurnalą klausimą. Prieita išvados, kad tos knygutės yra pilnos žiaurumų, bestiališkomų ir seksualizmo ir nutarta prašyti centro vyriausybės uždrausti taip, kaip yra uždrausti "Comica" ir JAV.

Naujieji "bežboznikai"

1942 m. ypač prez. Rooseveltto įtakoje, Stalinas paskelbė tariamą religijos laisvę ir likvidavo "Bedievų Sąjungą" bei uždare jos laikraščius: saviraštį "Bežboznik" ir trimėnesinį "Ateist". Dabar su JAV įtaka skaitytis nebėra reikalo, bet kad pasaulio opinija nebūt nepalankiai nuteikta, nei ta organizacija nei laikraščiai neatgaivina. Manoma, kad jų įpėdiniu padaroma "Politinių ir mokslinių Studijų Draugija", kuri jau paskelbė būdingą rezoliuciją: "Mūsų organizacija turi vesti kovą su dievu ir bažnyčia moksliniu pagrindu ir netrukus išleis 29 milijonus priešbažnytinių knygutų".

L I E T U V I Ų
DIENOS

MODERNISKAS
ILIUSTRUOTAS
PASAULIO
LIETUVIŲ
MAGAZINAS
Kaina: \$3.00 metams, \$1.50 pusei metų. Adresas: 9204 S. Broadway Los Angeles 3, Calif. USA.

kus skindama.

Salvėjų jaudinančiai veikia šis jos lankstymasis pievoj:

— Ką aš žinau, — burtbeli.
— Kaip čia gražu, ar ne? — džiaugiasi jina.
— Toliau bus dar gražiau, — nenuleidžia nuo jos vilko akių.
— Kaip pasaka!
— Pasaka dabar dar tik prasideda.

Jinai įdėmiai pažiūri į jį: ramiai, kiek surimtėjusi, tiriama. Salvėjus šypteli ir užsiūri į mišką anapus upės. Jis mąsto, kad gal reikėjo nutylėti šį dviprasmiškumą. Negalima juk nė truputį pakelti savo atvirumo antvoželio. Reikalui esant galima atvirumą suvaidinti, bet tik jau jokių būdu neatsidaryti prieš moterį.

Ji eina tylėdama ir užsimąčiusi.
Visi trys užėina ant rąstinio tilto.
— Čia pavasarį tiek prisirenkia žuvų, kad kaip silkų statinė.
— Kodėl? — ji išsiblaškusi.
— Tada čia jos kelia vestuves.
— A-a, — atsitokia jinai ir nusijuokia, tur būt, kad negudriai buvo paklausiusi.

— Indėnai rankomis tada kibirus čia prisigaudo. Nešasi į savo pamiškę, kepa ir verda. Balias tada būna ir jiems ir jų šunims. O tenai už posūkio ties gluosniais — Velnio Gerkle.

— Kas tai?
— Indėnai taip vadina. Labai gili upės vieta. Sako, negalima dugno pasiekti. Karklų ir gluosnių baisiom šaknim, lyg šimtakojų kojoms, apaugus. Prieš porą metų indėnai tenai nusiskandino.
— Kodėl? — Pantonienė paima Guga už rankutės.
— Nelaiminga meilė. Ji — indėnė, o jis — baltasis ir vedęs, turėjo kažkur šeimą. Kartą išvažiavo, net jai visai nieko nepasakęs. Po trijų ar keturių mėnesių būtų turėjęs gimdyti.

— Grįžkim atgal. Eikim iš čia.
— Reikia dar krikštų pamatyti. Būtinai. Savaitę pragyventi Mėlyname Kėkste ir vis dar būt krikščionių nemačius?

Pereina tiltelį. Pasuka atskilusia tako šaka į kairę. Eina pro krūmus. Pasilios krūmų šaknys išlindusios, sukibusios, išsiračiusios, lyg gyvatės.

— Čia, tur būt, ir gyvačių yra? — Karolė nepasitikėdama žiūri į prasiojusius krūmų tarpušakius.

— Aišku, yra. Kur nebus tokiose vietose.

Pantonienė atsigręžia:

— ...
— Jos nenuodingos ir nepiktos. Baigšios, bėga nuo žmogaus.
— Bet šlykščios.
— Negalima, žinoma, sakyti, kad jos būtų labai simpatingos. Priena krikštų.
— Iš tikrųjų! — šukteri Karolė su nusistebėjimu ir džiaugsmu.

IŠ PLATAUS PASAULIO

Eisenhowerio kelionės

Europos gynimo jungtinės kariuomenės vadas gen. Eisenhower aplankė visus Atlanto pakto kraštus. Jo išpildymai esą iš visur geri. Visur radęs tinkamus pasirušimus ir planus, išskyrus Olandiją, kur šis reikalas esąs delsimas. Pasisekė jam suartėti ir su vokiečiais, kurių generolai, kaip praneša spauda, buvo sužadėti jo paprastumu bei bičiuliškumu ir pareiškimu, kad neturės vokiečiams jokios neapykantos. O kalbėjėsi jis kaip tik su tais generolais, prieš kuriuos jam teko kautis Afrikoje ir kt. frontuose. Jis atvirai pareiškė, kad JAV visiškai nespiria vokiečių ginkluoties, o tik prašo apsispręsti — taip arba ne. Šis įvykis žinoti, kaip derinti savuosius planus. Manoma, kad jo konferencijos su vyriausybės nariais, partijų vadais ir generolais tikrai prisidės prie Vokietijos „ginklavimosi klausimo greitesnio sprendimo.“

Aplankęs eilę valstybių, gen. Eisenhower atskrido į Vašingtoną su pranešimu, pakeliui dar sustojęs Islandijoje ir Kanadoje. Jam lankantis Europos sostinėse komunistai visur stengėsi sukelti demonstracijų, manifestacijų bei streikų. Labiausiai tai, žinoma, pasireiškė Italijoje ir Prancūzijoje. Bet ši kartą vyriausybės ėmėsi jau griežtų priemonių. Paryžiuje iš 5000 manifestavusių komunistų net apie 2500 buvo suimta.

Notos Rusijai

JAV, D. Britanija ir Prancūzija įteikė S. Rusijai notą — atsakymus dėl jos pastarosios notos keturių didžiųjų užsienių ministerių susitikimo reikala. Šiuo preliminariu konferencija, kuri nustatytų, apie ką būtų kalbama.

Atlee gavo lietsargį

Atžymėdamas Atlee nenorą paremti JAV rezoliuciją, kom. Kinija skelbiančią agresorių, Newark, N.Y., užsienio karų veterano sąjungos skyriaus valdyba sausio 24 d. D. Britanijos premjerui pasiuntė lietsargį, kurį padėjo kablegavęs amerikietis, pagarsėjęs Chamberlaino lietsargi, su kuriuo buvo nuvykęs į pasimatymą su Hitleriu. Esą, gal Chamberlainas lietsargio nepalikęs, tad jį pasiūnė. Kitaip, girdi, Kinijos komunistų nenuraminsi, sako juokdariai.

— Helsinkis. — Naujosios suomių koalicinės vyriausybės galva yra agrarų partijos vadas Urho Kekkonen, socialdemokratų vadas Emil Skog užsienių min., kabinete yra ir švedų liaudies partijos narys Aake Gartz, vėliau r. min. agraras Vieno Skkselainen.

Aš parodysiu SSSR komelagerius

Tik neseniai Paryžiuje pasibaigusioje Rousset byloje prieš komunistų laikraštį, pavadintą „Le Letres Francaises“, už pavadinimą fašistiniu melagiu, kai jis tvirtino, kad Sovietų Rusijoje yra priverčiamoji darbo stovykla, bylą laimėjo. Laikraštis turės apmokėti visas teismo išlaidas. Rousset gaus 100.000 frankų.

— Vašingtonas. — Iki sausio 12 d. Korėjoje 45.137 kariai žuvo, dingo arba sužeisti.

— Berlynas. — Rytų Vokietija ir Lenkija jau pasirašė Oderio — Neisės sienos, išvestos specialios komisijos, protokolą.

— Saigonas. — Bao Dai organizuoja naują vyriausybę, sutraukdamas visas antikomunistines, bet ir antiprancūziškas pajėgas.

— Nikitai Izotoviui nevertėjo susidėti su Stachanovu. Mat, jie du kartu sugalvojo bolševikišką išnaudojimo būdą. Tiesa, jie buvo padaryti didvyriais, bet abu mirė nesulaukę nei 50 metų, Izotovas tik praėjusią savaitę.

— Zydai vėl įrodė, kad jie stipresni, negu katalikai. Kada prieš porą savaičių Berlyne vokiečiai rodė filmą, kurioje vaidino Harlan, prie Hitlerio vaidinęs „Zyda Jues“, žydai DP muše akmenimis policininkus, daužė ekraną, spaudė ir kitką darė, ir Aliantų valdžia liepė vokiečiams filmos rodyti, kaip žalinga Aliantų interesams, kuo skubiau išimti nutraukti. (Beje, ten CIC policijos šefo pavardė yra Abraham). Kada buvo atvežta Naujorką Rosselini filmą „Stebuklas“, kurioje išjuokiamas arba pagal Talmudą atpasakojama Sv. Marijos istorija ir kada katalikai prašė, kad nutrauktų, žydų spauda ir teisėjai reikalavimą atmetė ir filmą rodė.

— Morgenthau, Roosevelt ministro, pagarsėjęs, siūlymu sterilizuoti vokiečių tautą, tarėsi su prezidentu Trumanu. „Buvo svarstomi kaikurie Izraelio reikalai“. Po pasitarimo Morgenthau jaunasis pareiškė tikis, kad per tris metus Amerikoje jis surinksi Izraeliui 500 milijonų dolerių bonais.

— Infiluza vis tebesiautėja. Praeitą savaitę Anglijoje infliuzos vis dar siautėja. Londone imonėse ir darba neateina daug tarnautojų ir darbininkų. Per praeitą savaitę nuo infliuzos mirė 890 žmonių, daugiausia vyresnio amžiaus.

— Sovietų atominės bombos. W. L. Laurence T NYT mokslinis korespondentas pareiškė, kad Sovietų Rusija turinti 10-15 senosio tipo atominę bombą. JA V-bes jie negali prisivyt, nes techniškai esą atsilikę 150 metų, o be to, neturi uranijaus. Jų turimoje rūdoje uranijaus tesą 1-3%, o JAV dispozicijoje esančioje Kanados ir Belgų Kongo rūdoje jo esą 40-80%.

— Hong Kong. — Pastaruoju metu vis daugėja žymių, kad kom. Kinija, nelaukdama Korėjos karo pabaigos, įsivėlė į Indokinijos karą.

Pasitrauks Bevinas

Jau ne kartą buvo pasklidę kalbų, kad D. Britanijos užsienių r. min. Bevinas, kuriam yra jau 70 metų, kuris serga astma ir širdimi, o be to, praeitais metais net du kartus buvo operuotas, užleisias savo vietą kam nors sveikesniam. Tačiau vieno populiariausių savo ministerių Atlee atleisti vis nenori. Praeitą savaitę Bevinas vėl susirgo. Šį kartą jį paguldė pneumonija. Vėl pasklidę gandų, kad jis ir kabinete nebegrįšias. Bet ši kartą siautėjančios infliuzos yra paliesti visa eilė valdžios žmonių ir parlamento atstovų. Darbiečių atstovų serga dar 4, o konservatorių vienas. Darbiečių dauguma sumažėjo iki 3.

Teisiamas Virzingas

„T2“ jau buvo minėta, kad ukrainiečiai prieš metus pakėlė balą prieš gestapininką Wirzing, dėl kurio kaltės buvo nužudyti bent keli ukrainiečių veikejai. Jis pastaraisiais metais buvo amerikiečių zonoje Vokietijoje IRO policijos viršininkas ir vadino save latviu tremtiniu Villi Vircins. Maždaug prieš pusmetį jis buvo suimtas, o sausio 24 d. jo byla pradėta nagrinėti Niurnbergo teisme.

— Politiniai pasitarimai Europoje. Ukrainiečių spaudo rašo, kad Europoje buvo susirinkę Pabaltijo kraštų ir Ukrainos išlaisvinimo politiniai vadovai pasitarimui.

Buvo išsamiai pasikeista politinėmis informacijomis, aptarta tarptautinė kraštų padėtis. Išvadoje pasitarimų dalyviai vienbalsiai priėmė planą, kuris praktiškai vykdomas galės prisidėti prie okupuotų kraštų išlaisvinimo atėjus atitinkamam momentui. Nutarta artimiausiu laiku vėl susaukti naują pasitarimą tolimesnėms problemoms išspręsti.

— Infiluza vis tebesiautėja. Praeitą savaitę Anglijoje infliuzos vis dar siautėja. Londone imonėse ir darba neateina daug tarnautojų ir darbininkų. Per praeitą savaitę nuo infliuzos mirė 890 žmonių, daugiausia vyresnio amžiaus.

— Sovietų atominės bombos. W. L. Laurence T NYT mokslinis korespondentas pareiškė, kad Sovietų Rusija turinti 10-15 senosio tipo atominę bombą. JA V-bes jie negali prisivyt, nes techniškai esą atsilikę 150 metų, o be to, neturi uranijaus. Jų turimoje rūdoje uranijaus tesą 1-3%, o JAV dispozicijoje esančioje Kanados ir Belgų Kongo rūdoje jo esą 40-80%.

— Hong Kong. — Pastaruoju metu vis daugėja žymių, kad kom. Kinija, nelaukdama Korėjos karo pabaigos, įsivėlė į Indokinijos karą.

NESIGAILĖSI,

jei pasitarsi prieš pasirašydamas namų pirkimo — pardavimo dokumentus

Br. SERGAUTIS vertėjas tarpininkauja įvairiose įstaigose, padeda sutvarkyti imigracijos reikalus, daro vertimus.

Kreiptis 9-3 val. p.p.
9 Irene Ave. Toronto. KE 7593

NAUJA MODERNI LIETUVIŠKA Vyrų rūbų krautuvė

Prašo pasinaudoti proga ligi š.m. vasario 10 d. ir nusipirkti gatavus arba čia pat užsisakyti pasiūti paltus, kostiumus ir pan.

Turime apie 600 rūbams pavyzdžių.

NUOLAIDOS LIETUVIAMS 10%

Prašom paskubėti, kol neišsisėms geresnių pavyzdžių medžiagos. Gavus naujus pavyzdžius apie vasario 10 d. dėl vilnų pasaulyje trūkumo, kainos bus labai daug aukštesnės.

DERBY MEN'S SHOP

2576 YONGE ST. TORONTO

Telefonas HY 9624

LUNA Foto studija

575 WELLINGTON ST. W. TORONTO, TEL. PL 5717

SPORTO ŽINIOS

TORONTAS

Per šį žiemos sezoną liet. Vyties sporto klubo spalvas turnuose atstovauja krepšininkai, stalo tenisininkai, tinklininkai ir šachmatininkai. Kol kas sekmingiausiai kovoja st. tenisininkai apie kuriuos ši kartą tenka plačiau pasisakyti.

Komandinėse miesto varžybose lietuvius atstovauja 3 vienetai: 2 komandos major lygoje ir 1 senior. Kaip tik šiuo metu baigėsi I-o rato varžybos. Vyties I-ji komanda be pralaimėjimų stovi pirmoje vietoje. Kiek liūdniau išėjo su antrąja, kuri pajėgė užimti tik paskutinę vietą. Lietuvių pirmąją atstovavo J. Ranonis, R. Paškauskas ir Pr. Gvildys.

Major division lentelė atrodė šiekė: I grafa laimėtos rungtynės, II — pralaimėtos, III laimėti setai, IV — pralaimėti setai ir V — bendras taškų skaičius.

Vytis I	6	0	86	40	12
Broadview Aces	5	1	99	27	10
Pyerson Press	4	2	73	53	8
Broadview A II	3	3	67	59	6
Latvian YMCA	1	4	27	78	2
Westend YMCA	1	5	34	92	2
Vytis II	0	5	34	71	0

Senior division grupėje lietuviai stovi irgi pirmoje vietoje. Žaidžia H. Vilbrecktas, A. Banelis, D. Vaicūnas ir V. Pulkauskas. Šios grupės lentelė po I-o rato žaidinių:

Vytis III	6	0	87	39	12
Ukraine S. A.	4	1	84	21	8
Dan — East York	3	2	83	37	6
Broadview YMCA	3	3	53	73	6
Imperial Oil	3	3	51	75	6
West end YMCA	1	5	38	88	2
Mine Safety	0	6	39	87	0

Antro rato žaidynės prasidėjo sausio 24 d. 736 Bathurst St., Vyties kl. patalpose, kur susitiks Vyties I-ji su II-ja komanda. Sausio 31 d. Vytis I žaidžia prieš Broadview YMCA (rungtynės įvyks YMCA patalpose) ir Vytis II prieš Pyerson Press — 299 Queen St. W.

Vasario 7 d. Vytis I su Vytis I (liet. patalpa) ir Broadview Aces — Vytis II, liet. pat.

Vasario 21 d. Vytis I — Broadview Aces (YMCA).

Vasario 28 d. Vytis II — West end YMCA (YMCA).

Kovo 7 d. Vytis I — Vytis I (liet. pat.).

— Praha. — Sklinda žinios, kad Prahos arkivyskupas Bernas tuojais, kaip tik pasibaigus Čekoslovakijos taikos kongresui, bus išsiųstas į Vatikaną ir JAV. Arkivyskupas nuo gruodžio pradžios esąs kailejime.

— Praha. — Sklinda žinios, kad Prahos arkivyskupas Bernas tuojais, kaip tik pasibaigus Čekoslovakijos taikos kongresui, bus išsiųstas į Vatikaną ir JAV. Arkivyskupas nuo gruodžio pradžios esąs kailejime.

— Praha. — Sklinda žinios, kad Prahos arkivyskupas Bernas tuojais, kaip tik pasibaigus Čekoslovakijos taikos kongresui, bus išsiųstas į Vatikaną ir JAV. Arkivyskupas nuo gruodžio pradžios esąs kailejime.

— Praha. — Sklinda žinios, kad Prahos arkivyskupas Bernas tuojais, kaip tik pasibaigus Čekoslovakijos taikos kongresui, bus išsiųstas į Vatikaną ir JAV. Arkivyskupas nuo gruodžio pradžios esąs kailejime.

— Praha. — Sklinda žinios, kad Prahos arkivyskupas Bernas tuojais, kaip tik pasibaigus Čekoslovakijos taikos kongresui, bus išsiųstas į Vatikaną ir JAV. Arkivyskupas nuo gruodžio pradžios esąs kailejime.

— Praha. — Sklinda žinios, kad Prahos arkivyskupas Bernas tuojais, kaip tik pasibaigus Čekoslovakijos taikos kongresui, bus išsiųstas į Vatikaną ir JAV. Arkivyskupas nuo gruodžio pradžios esąs kailejime.

— Praha. — Sklinda žinios, kad Prahos arkivyskupas Bernas tuojais, kaip tik pasibaigus Čekoslovakijos taikos kongresui, bus išsiųstas į Vatikaną ir JAV. Arkivyskupas nuo gruodžio pradžios esąs kailejime.

— Praha. — Sklinda žinios, kad Prahos arkivyskupas Bernas tuojais, kaip tik pasibaigus Čekoslovakijos taikos kongresui, bus išsiųstas į Vatikaną ir JAV. Arkivyskupas nuo gruodžio pradžios esąs kailejime.

— Praha. — Sklinda žinios, kad Prahos arkivyskupas Bernas tuojais, kaip tik pasibaigus Čekoslovakijos taikos kongresui, bus išsiųstas į Vatikaną ir JAV. Arkivyskupas nuo gruodžio pradžios esąs kailejime.

— Praha. — Sklinda žinios, kad Prahos arkivyskupas Bernas tuojais, kaip tik pasibaigus Čekoslovakijos taikos kongresui, bus išsiųstas į Vatikaną ir JAV. Arkivyskupas nuo gruodžio pradžios esąs kailejime.

— Praha. — Sklinda žinios, kad Prahos arkivyskupas Bernas tuojais, kaip tik pasibaigus Čekoslovakijos taikos kongresui, bus išsiųstas į Vatikaną ir JAV. Arkivyskupas nuo gruodžio pradžios esąs kailejime.

— Praha. — Sklinda žinios, kad Prahos arkivyskupas Bernas tuojais, kaip tik pasibaigus Čekoslovakijos taikos kongresui, bus išsiųstas į Vatikaną ir JAV. Arkivyskupas nuo gruodžio pradžios esąs kailejime.

— Praha. — Sklinda žinios, kad Prahos arkivyskupas Bernas tuojais, kaip tik pasibaigus Čekoslovakijos taikos kongresui, bus išsiųstas į Vatikaną ir JAV. Arkivyskupas nuo gruodžio pradžios esąs kailejime.

— Praha. — Sklinda žinios, kad Prahos arkivyskupas Bernas tuojais, kaip tik pasibaigus Čekoslovakijos taikos kongresui, bus išsiųstas į Vatikaną ir JAV. Arkivyskupas nuo gruodžio pradžios esąs kailejime.

— Praha. — Sklinda žinios, kad Prahos arkivyskupas Bernas tuojais, kaip tik pasibaigus Čekoslovakijos taikos kongresui, bus išsiųstas į Vatikaną ir JAV. Arkivyskupas nuo gruodžio pradžios esąs kailejime.

— Praha. — Sklinda žinios, kad Prahos arkivyskupas Bernas tuojais, kaip tik pasibaigus Čekoslovakijos taikos kongresui, bus išsiųstas į Vatikaną ir JAV. Arkivyskupas nuo gruodžio pradžios esąs kailejime.

— Praha. — Sklinda žinios, kad Prahos arkivyskupas Bernas tuojais, kaip tik pasibaigus Čekoslovakijos taikos kongresui, bus išsiųstas į Vatikaną ir JAV. Arkivyskupas nuo gruodžio pradžios esąs kailejime.

— Praha. — Sklinda žinios, kad Prahos arkivyskupas Bernas tuojais, kaip tik pasibaigus Čekoslovakijos taikos kongresui, bus išsiųstas į Vatikaną ir JAV. Arkivyskupas nuo gruodžio pradžios esąs kailejime.

— Praha. — Sklinda žinios, kad Prahos arkivyskupas Bernas tuojais, kaip tik pasibaigus Čekoslovakijos taikos kongresui, bus išsiųstas į Vatikaną ir JAV. Arkivyskupas nuo gruodžio pradžios esąs kailejime.

— Praha. — Sklinda žinios, kad Prahos arkivyskupas Bernas tuojais, kaip tik pasibaigus Čekoslovakijos taikos kongresui, bus išsiųstas į Vatikaną ir JAV. Arkivyskupas nuo gruodžio pradžios esąs kailejime.

— Praha. — Sklinda žinios, kad Prahos arkivyskupas Bernas tuojais, kaip tik pasibaigus Čekoslovakijos taikos kongresui, bus išsiųstas į Vatikaną ir JAV. Arkivyskupas nuo gruodžio pradžios esąs kailejime.

— Praha. — Sklinda žinios, kad Prahos arkivyskupas Bernas tuojais, kaip tik pasibaigus Čekoslovakijos taikos kongresui, bus išsiųstas į Vatikaną ir JAV. Arkivyskupas nuo gruodžio pradžios esąs kailejime.

— Praha. — Sklinda žinios, kad Prahos arkivyskupas Bernas tuojais, kaip tik pasibaigus Čekoslovakijos taikos kongresui, bus išsiųstas į Vatikaną ir JAV. Arkivyskupas nuo gruodžio pradžios esąs kailejime.

— Praha. — Sklinda žinios, kad Prahos arkivyskupas Bernas tuojais, kaip tik pasibaigus Čekoslovakijos taikos kongresui, bus išsiųstas į Vatikaną ir JAV. Arkivyskupas nuo gruodžio pradžios esąs kailejime.

— Praha. — Sklinda žinios, kad Prahos arkivyskupas Bernas tuojais, kaip tik pasibaigus Čekoslovakijos taikos kongresui, bus išsiųstas į Vatikaną ir JAV. Arkivyskupas nuo gruodžio pradžios esąs kailejime.

NAT FREEDMAN CLOTHES

Moterų ir vyrų rūbai siuvami pagal užsakymą ir importuota angliška medžiaga.

551 BLOOR ST. W.
Tel. LL 0041

LIETUVIS LAIKRODININKAS FRANK BOCHULIS

Taiso ir parduoda naujausius įvairių rūšių laikrodžius. Galima įsigyti žiedų, Toronto suvenyrų, Parduodamos įvairios auksinės ir sidabrinės prekės. Už darbą garantuoja. Kainos prieinamos.

Atidaryta kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro

272½ QUEEN ST. W. TORONTO

Duona, pyragaičiai, tortai

pristatomi į namus, skambinkite: LL 7445

BEAVER BREAD LIMITED

103 Lightbourne Ave. Toronto

MARGIS DRUGS

JONAS V. MARGIS Phm B.

19 St. John's Road (prieš 3131 Dundas St. W.)

Parduodama Penicilin, Streptomycin ir kiti moderniški vaistai. Paruošiami vaistai pagal receptus

Kosmetika: Yardley's, Richard Hudnut — Max Factor ect.

Telefonas MU-9543 TREJOS DEVYNERIOS Telefonas MU-9543

UKRAINIEČIAI LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

įsikūrę prieš 27 metus

CARDINAL & SON

366 Bathurst St. Toronto Telefonas WA 9954

LONDON FURNITURE CO.

Pilnas baldų pasirinkimas. Minkšti baldai — parduodami nauji ir atnaujinami seni.

Kalbame europ. kalbomis

875 Queen St. W. Toronto. Tel. 2010

Kas nori namus arba biznį pirkti

arba parduoti, kreipkitės į mus. Rasite teisingą ir nuosirdų patarimą. Kalbame lietuviškai — klauskite Peter

ROBERT P. RICE REAL ESTATE

656 BLOOR ST. W., TORONTO. TEL. LA 1277.

Prityręs kvalifikuotas lietuvis laikrodininkas

STINSON'S JEWELLERY

2186 DUNDAS ST. W. TORONTO

Taiso ir parduoda laikrodžius, žiedus ir visokias brangenybes. Garantuos darbas ir prieinamos kainos

Krautuvė atidaryta kasdien iki 8 val. vakaro.

Lietuviška Baldų Krautuvė

"ATLANTIC CITY UPHOLSTERING CO"

Sav. J. Kamishaitis

899 BLOOR ST. W. TORONTO Tel. LO 1438

"Reiškite jausmus gelėmis" — skambinkite AD 1618

THE VICTORY FLORIST

Vestuvių puokštės, vainikai, dekoratyvinės gėlės bei vazonai

Sav. A. MERKER 576 QUEEN ST. W. TORONTO

Užsisakykite anglis

PARLIAMENT FUEL CO.

Savininkas lietuvis Augustinas Undraitis (A. Underhill)

Telefonas RA 4414 304 Sackville St. Toronto

Visų rūšių laikrodžius, puošmenas ir brangenybes rasite 10-15% pigiau, negu kitur, pas

LAIKRODININKA

turintį 30 metų profesinę praktiką

Kalbu lenkiškai

M. MALINA — 1187 DUNDAS ST. W. TORONTO

LIETUVIŠKAI KALBĄS KAILININKAS

Sausio mėnesio IŠPARDAVIMAS pagigintos kainos

Parduodami gatavi ir siuvami pagal Jūsų užsakymą kailiai. Kailinių taisymas ir persiuvimas. Duodama lengvam išsimokėjimui

BERGMAN FUR CO TORONTO

197 Spadina Ave. Prieš atėjami skambinkite: EL 6509

PARNES CLOTHING CO.

706 Queen St. W. Toronto
Telef. PL 2025

Vyriškų kostiumų ir paltų siuvėjai. Dirbame pagal užsakymą. Atliekame ir įvairių moteriškų rūbų užsakymus. Turime įvairių rūšių medžiagų.

SKUBUS PATARNAVIMAS

AKIŲ SPECIALISTAS L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Iširia akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis

470 College St. W. Toronto
Tel. RA 3924

SHIFF'S

VALYMAS — PROSAVIMAS — PATAISYMAS —

Kalbame lietuviškai

909 Dundas St. West. Toronto
Telefonas ELgin 0649

Dr. Chas. OKUN DANTISTAS

838 Dundas St. W. Toronto (kampas Euclid Ave.)

Priima vakarais pagal susitarimą. Tel. WA 9822

DR. F. TICKETT

Gydytojas ir chirurgas

Priėmimo valandos 2-3 ir 7-9 po pietų

11 Gore Vale Ave. Toronto
Telef.: WA 3754

BR. BUKOWSKA, R.O. AKIŲ SPECIALISTE

Tikrinu akis ir pritaikau akinius suaugusiems ir vaikams. Priėmimo valandos: kasdien nuo 10 val. ryto iki 9 val. vak. Sekmadien, pagal susitarimą.

55 St. John's Rd. W. Toronto kampas 94 Laws St.
Tel. LYndhurst 0052

DANTISTAS J. A. GORCHYNSKI B.A., D.D.S.

312 Bathurst St.

Bathurst Medical Building
Telef. AD 6373 Toronto

STANLEY SHOE STORE

Aukščiausios rūšies moterų, vaikų ir vyrų batai, normalaus dydžio ir platūs (EE—EEE)

1438 Dundas St. W. Toronto (prie Gladstone)

Dr. WILLIAM J. ZINCHEIN B.A., M.D., L.M.C.C.

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Priėmimo valandos 2-4.30 ir 7-9 po pietų

386 Bathurst St. Toronto
Tel. WA 1344

ATSILANKYKITE! NESIGAILSITE!

"PARK RESTAURANT"

1002 Dundas St. W. (pora minučių kelio nuo lietuvių bažnyčios)

Cia tikrai erdvioje Toronto lietuviškoje valgykloje Jūs gausite pigiai, šalia ir skaniai pavalgyti didelių pasirinkimų lietuviškų ir kanadiškų valgių ir nusipirkti išsineštinai krautuvių kainomis įvairių maisto gaminių naujai atidarytame delikatesų skyriuje. Cia gausite ir nakvynę.

Atidaryta nuo 6 val. ryto iki 11 val. vakaro. Tel. ME 0023

Su pagarba sav. A. Smigelskis

TEL. WA 6812 587 QUEEN ST. W. TORONTO

QUEEN WEST FURNITURE CO

Didelis pasirinkimas naujų ir vartotų baldų. Dirbame pagal užsakymus baldų — chesterfield ir studio — komplektus ir parduodame kilimus.

- lovų komplektai,
- suvamos mašinos,
- krosnys ir tt.

Kalbame rusų kalba

Kai norisi nusisypsoiti...

Prieš vaiką neatlaikė Garsusis prancūzų rašytojas Tristanas Bernardas kalbasi su savo vaikaičiu:

— Seneli, ar teisybė, kad gen. de Gaulle išgelbėjo Prancūziją?

— Teisybė, vaikeli.

— Tai lygiai taip, kaip Joanna d'Ark?

— Maždaug taip, vaikeli.

— Tai kodėl jo nesudegino ant laužo, seneli?

Rašytojas pirmą kartą gyvenime nesugriebęs ką atsakyti.

Geriau žino

Jokūbas sunkiai serga. Profesorius konsiliumas nusprendė, kad nakties jau nepergyvens. Žmona sėdi prie ligonio lovos ir verkia.

— Neverk, brangioji, — staiga prašnabžda ligonis paryčiu, — dar nemiriau.

— O tu visada prieš. Tau kad tik ginčytis. Negi geriau nusivoki medicinoje negu profesoriai?

Kaip medžioti beždžionės

Grįžęs iš Afrikos vienas medžiotojas giriiasi iššaudęs visą bandą beždžionių.

— Ar tai taip lengva?

— O, visai paprasta. Aš išnaudėjau beždžionių silpnąbę pamėgdžioti.

Paimu du pistoletu. Vieną užtaisyta, o antrą tuščią. Užtaisyta ji numetu beždžionei. Ji paima. Aš ištiesiu ranką su pistoletu, ir ji ištiesia. Aš pridėdu prie smilkinio, ir ji prideda. Paspaudžiu gaiduką, ir ji paspaudžia. Aš lieku stovėti, o ji virsta. Ir taip visos iš eilės.

Jau nebeturi

— Brangioji, vakar vakare tu sakei, kad aš dar turiu kažką, dėl ko mane verta mylėti?

— Taip, bet tu tai jau išleidai.

Visai teisingai

— Ar turit savo knygų spintoje Maironį?

— Mums nereikia — ir mūsų sūnus rašo eilėraščius.

GERRY & DAVIDSON

Indai ir geležies reikmenys

Skubiai pristatome į namus

848 Dundas St. W.
PL 1849

Kalbame rusiškai

Pirmos eilės lenkiška rankinė

SKALBYKLA — WOODBINE HAND LAUNDRY

Rūbų valymas

Mes paimame iš namų ir pristatome. Darbas garantuotas. Kainos neaukštos

205 Euclid Ave. (prie Dundas St.), Toronto, Ont.

D. HOLOTA REAL ESTATE

Pirkimo — pardavimo tarpininkas

496 Queen St. W. (prie Denison Ave.)
Tel. WA 5232 Toronto

"EUROPA" FOTO STUDIO

Tel. WA 6849

615 Queen St. W. Toronto

Mūsų specialybė vestuvinės, šeimų nuotraukos ir spalvoti portretai

Darbas pirmos rūšies

DANTISTAS Dr. ELIAS WACHNA

Priėmimo val. 10-12, 2-6

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais priima taip pat 7-9 popiet

386 Bathurst St. Toronto
Tel. EL 6515

Marytė: — Zina, Jonas labai puikus vyras. Smegenų jis turi už du.

Onutė: — Sveikinu, brangioji. Tai kaip tik tau vyras.

Vienur nusikaltimas, kitur nuopelnas

Prieš 30 m. Buckinghamshire prieš teisėją stovėjo jaunas nusikaltėlis Freed, sugautas dėjes kilpas triušiams gaudyti.

— Nieksybė, neverta anglo vardo, — karščiausiai teisėjas. — Kankinimas gyvulių, nusikaltimas prieš žemės savininką! Deja, negali nubausti tamstą daugiau kaip 3 svarais!...

Netverdamas iš gėdos, Freedas tada apėjo gimtąjį kraštą ir išvyko į Australiją, kur susidūrė su milijonais triušių, naikinančių ūkininkų laukus. Jie tada buvo naikinami šaudant. Bet tai daug kaštuoja ir ne visada pasiseka juos nušauti. O jei pasiseka, tai kailis būna sugadintas.

Freedas suorganizavo masinį triušių gaudymą kilpomis ir šandien yra triušių karalius, uždirbęs 100 svarų per savaitę.

— Triušių kailiukų Australija dabar per metus eksportuoja per 4 milijonus svarų. Vien Sidnejuje jų parduodama per metus per 50.000.000, — pasakoja Freedas, atvykęs aplankyti savo nusikaltimo vietos. — Triušiai per metus ūkininkams padaro 60.000.000 sv. nuostolių, tad jie prašo, kad gaudytum ir moka man pinigų.

Geri angliakasiai

Iš paskelbtų statistikos duomenų matyti, kad Amerikos angliakasybė beveik 100% daugiau iškasa anglies dabar negu prieš 35 metus. Toks padidėjimas įvyko kasyklų darbą gerai mechanizavus. Amerikos angliakasio anglies iškasimas yra didžiausias visame pasaulyje.

Globaliniai bombonešiai

JAV šeši didieji oro milžinai B-36, skirti tolimiems bombardavimams, galį panašinti tiek, kiek panesė 30 karo metro oro tvirtovių, skrendą 40.000 pėdų aukštyje, kaštuoją po \$4.700.000, pirmą kartą atliko tolimą skridimą į Angliją, per 24 val. nuskrisdami 7000 mylių. Kiekvienas iš jų buvo po 15 vyrų įgulos. Jų greitis — 435 mylios per valandą.

NIEKAD NEVELU UŽSISAKYTI

mėnesinį religinio — patriotinio turinio laikraštį

"SV. PRANCISKAUS VARPELĮ"

kuris aplink save yra sutelkęs daug žymių bendradarbių ir kurį šiandien mielai skaityt lietuviai pasaulyje

"SV. PRANCISKAUS VARPELĮ"

leidžia

Tėvai Pranciškonai, Kennebunk Port, Maine.

Prenumeratos kaina: metams 2 dol.

Sekmadienio sportas

Pramoginis sekmadienio sportas Kanadoje neįprastas, bet įstatymas iki 1950 m. "Lord's Day Act" pasirodymo draudė betkokį komercinį sportą. Minėtasis įstatymas buvo išleistas Ontario provincijai ir leido palieciai gyventojams apsispręsti plebiscito keliu.

Balsavimai jau įvyko 40 vietovėse. Iš jų 24 vietovės nusprendė komercinį sekmadienio sportą leisti, o 16 to neleidė. Yra būdinga, kad anose 24 vietovėse už leidimą balsavo 17.983, o prieš 10.430. Tuo tarpu 16 vietovių, kur atsakyta neigiamai, už leidimą pasisakė 44.152, o prieš leidimą — 76.630. Taigi visose 40 vietovių už pasisakė 62.135, o prieš 87.060.

Neigiamai pasisakė gyventojai šių miestų: Brockville, Chatham, Guelph, Hamilton, Kitchener, North Bay, Sault Ste. Marie, Sudbury, Waterloo, Blind River, Brampton, Cobourg, New Lishard, Oakville, Port Hope ir Whitby.

Paini byla dėl kūdikio

Kanados teismai jau pusę metų negali išspręsti susipainiojusios bylos dėl kūdikio.

Tula mergaitė Adelė Lesieur 1947 m. sausio 23 d. pagimdžiusi dukrelę Juliją Yvoną atidavė įdukrinti Gibeau šeimai, o dabar nori atgal atgauti. Ir remiamasi tikybos pagrindu. Mat motina katalikė atidavė Juliją Yvoną šeimai, kurios vyras katalikas, bet žmona protestantė, priimdama su sąlyga, kad kūdikis bus auklėjamas protestantų tikyboje. Ankščiau negu Gibeau šeima išgavo formalų adoptacijos pripa-

TEL. EL 6597 849 DUNDAS ST. W. TORONTO

Canada Chrome Furniture

Pilnas pasirinkimas elektrinių reikmenų. Chromo stalai ir kėdės

Lengvos išsimokėjimo sąlygos

YARMEY CLINIC

314 BATHURST ST., TORONTO

Gydytojai:

Dr. W.J. YARMEY, gimdymas, ginekologija ir bendroji praktika
Dr. C. ROTENBERG, radiologistas
Dr. J. I. LESIK, dantų gydytojas

Technikinis personalas:

Dr. W. DEBARA, Rentgeno kabinetas
Dr. Maria NOWOSAD, Klinikos laboratorija

Pranešame, kad mūsų telefono numeris pasikeitė į

EMpire 4-7146

Spausdiname

laikraščius, žurnalus, knygas ir įvairius smulkius spaudinius: pakvietimus, atvirutes, blankus, pažymėjimus, vizitines korteles, vokus ir kit.

Darbą atliekame lietuviškomis raidėmis ir žvairu linotipo rinkimu.

„ŽIBURIU“ Spaudos Bendrovė

941 DUNDAS ST. W., TORONTO. Telefonas AD 4265

W. A. LENCKI, B. A.

Advokatas — Notaras

73 Adelaide St. W.
Room 322

Telefonas EL 3161
Toronto

LIETUVIŠKA MOTERŲ PLAUKŲ KIRPYKLA

JANET'S BEAUTY SALON

Skambinkite: GE 6620

346 Broadview Ave. Toronto
Sav. J. Vilūnienė

Atidaryta kasdien 9-9 val.

Gėlėmis geriausiai parodomas dėmesys ir papuošiami namai

GELIŲ KRAUTUVĖ "LOTUS"

354 Bathurst St. (vienas blokas į šiaurę nuo Bloor gt.)

Pasidū dideli pasirinkimą įvairių skintų žiedų: rožių, lilių, callijų, gvazdikų, tulpių, narcizų ir tt. Taip pat nuolat turtingas pasirinkimas ir ilgai žydinčių gelių vazonuose: hiacinčiai, akacijos, Alpių žibuoklės ir tt. Taip pat dekoratyviniai papurčiai ir vijokliniai augalai.

Paruošime puošnias puokštes nuotakoms ir parengtame gelių krepšius.

Telefonas KE 3884. Telefonas KE 3884

RUTH FROCKS

Moteriškos suknelės, kostumai, paltai, apatiniai, kojinės ir kt.

Duodame lengvą išsimokėjimui

1637 Queen St. W. (prie Roncesvalles) Toronto. Tel. LO 7882

TORONTO, Ont.

Vaikų Vasario 16-ji

Nepriklausomybės šventę Toronto vaikų šventės komitetas — vasario 10 d. šeštadienį. Šventę prasidės 10 val. ryto bažnyčioje trumpomis pamaldomis. Po to parapijos salėje bus minėjimas su mokyklos paruošta programa, kuri tęsis iki 12 val. 15 min. Mokyklos vadovybė į šventę kviečia visus vaikus, jų tėvelius ir prietelius.

"Eglutė" — vadovėlis

Mokyklos vadovybės nutarimu visi lietuviškos mokyklos mokiniai turi užsiprenumeruoti "Eglutę". Laikraštėlis turės iš dalies pašalinti lietuvių kalbos skaitymo vadovėlio trūkumą. "Eglutė" kainą metams 3 dol. Užsiprenumeruoti sekmdieniais salėje arba pas mokytojus.

Nei vieno lietuviuko negali likti be "EGLUTĖS"

Jei norime išlikti lietuviams, sukurkime lietuvišką ugnį savo vaikų širdyse. "Eglutė" bus tėvams šitame darbe tikrai nepažinoma talkininkė. Ji vaikams suteiks džiaugsmo ir kiekvieno mėnesio gale, atneš jiems brangiosios Lietuvos dvasios dalelę.

Šeštadienio lietuviškoje mokykloje "Eglutė" atstoja vadovėlis. "Eglutė" talpina visa tai, kuo šimtmečių bėgy lietuvių motina išugdė nepalaužiamus lietuvius.

Rimšos "Vargo mokykla" yra simbolis didvyrių motinos su knyga ir jos vaiku. Vaiko knyga "Eglutė" lydis lietuvių motiną ir jos vaiką kol pasieks laisvą tėvų žemę — Lietuvą.

Vasario mėn. pirmas sekmdienis tebūnie "Eglutės" — vaikų spaudos sekmdienis. Šiais metais "Eglutė" eis reguliariai kiekvieną mėnesį. Toronto lietuvių tėvai gali užsisakyti po pamaldų parapijos salėje spaudos skyr. ir pas p. Kolyčių salėje ar telefonu LA 4823.

"Eglutės" administracija: "Eglutė" P.O. Box 22, Montello Station, Brockton 68, Mass., USA. Redaktorius: Pr. Naujokaitis, 59 So. 3rd St., Brooklyn 11, NY, USA.

Tėvų Komitetas.

Dail. Telesforas Valius

šiomis dienomis baigė Vytauto Didžiojo portretą, kuris bus išleistas ir platinamas. Dail. T. Valius yra Kanados grafikų sąjungos pakviestas dalyvauti Kanados meno apžvalgoje parodoje, kuri įvyks Toronto kovo-balandžio mėn. Po parodos dail. Valius galės būti priimtas į Kanados Grafikų Sąjungą nariu.

SPAUDOS BENDROVĖS SUSIRINKIMAS

Vasario 10 d., šeštadienį, 7 val. vak. Toronto lietuvių parapijos salėje kviečiamas "Žiburių" Spaudos Bendrovės šerinkinių susirinkimas.

Dienotvarkė:

- Susirinkimo atidarymas.
- Prezidiumo rinkimas.
- Valdybos pranešimas.
- Statuto persvarstymas.
- Valdybai įgaliojimų suteikimas.
- Revizijos komis. rinkimas.
- Einamieji reikalai.

Šerinkinių dalyvavimas būtinas. Negalį susirinkimą atvykti, prašomi savo vietoje įgaluoti raštu kitus asmenis.

Prieš susirinkimą bus išduodami šerų oficialūs dokumentai, todėl visi prašomi atsinešti laikinuosius šerų kvitus, kurie buvo išduoti įmokant pinigus.

Bendrovės Valdyba.

Nepraleiskime gerų progų

1951 m. sausio mėn. 21 d. 2.30 val. lietuvių parapijos salėje įvyks KLK Mot. Dr-jos Toronto sk. narių susirinkimas su tikrai įdomia p. Dr. A. Užupienės paskaita. Kadangi paskaita buvo iš medicinos srities, liečianti moters specifinius klausimus, moterų ir mergaičių susidomėjimas buvo labai gyvas ir gausus. Susirinkimui tėvai gali užsisakyti po pamaldų parapijos salėje spaudos skyr. ir pas p. Kolyčių salėje ar telefonu LA 4823.

"Eglutės" administracija: "Eglutė" P.O. Box 22, Montello Station, Brockton 68, Mass., USA. Redaktorius: Pr. Naujokaitis, 59 So. 3rd St., Brooklyn 11, NY, USA.

Tėvų Komitetas.

Vasario 3 d., šeštadienį, Toronto LSK VYTIS rengia linksmą

SOKIŲ VAKARĄ

kuris įvyks YMCA salėje (College ir Dovercourt gatvių kampas) Dalyvauja svečiai hamiltoniečiai sportininkai Pradžia 8 val.

Sporto bičiuli, savo atsilankymu paremk mūsų reprezentantus tremtyje.

Sporto klubas Vytis.

LSK KOVO — VYTIES VARŽYBOS

Vasario 3 d. revanšinės rungtynės pas Toronto liet. sportininkus į svečius atvyksta Hamiltono LSK Kovo krepšininkai ir st. tenisininkai. Teniso varžybos įvyks 2 val., Bathurst-Lenox gatvių kampas, o krepšinio jaunųjų ir seniorių rungtynės prasidės 5 val. 400 Pathurst gt. uk. rainiečių salėje šis gražus liet. sportininkų bendradarbiavimas tarp Hamiltono ir Toronto kolonijų galėtų būti pavyzdžiu ir kitoms vietovėms.

Vaikų stovykla

KLK Moterų Dr-ja nutarė suorganizuoti mokyklinio amžiaus vaikams vasaros stovyklą. Tai sveikintinas dalykas, kad Toronto mažiausia 200 lietuvių turės progą vasarą pakvėpuoti tyru oru. Turėtų eiti ir talka kaip tėvai, taip visos liet. organizacijos, nes visiems turi rūpėti jaunoji karta.

J. R.

"Tulpės" svetainė reikalinga padavėja. Darbas po 5 val. vak. Kreiptis į "Tulpės" svetainę 750 Dundas St. W.

KINO "CENTRE"

772 Dundas St. W.

Toronto

Kasdien nuo 6 val. vak.

Jaukiai apšildyta — grynas oras

Ketvirtadienį — Šeštadienį, vasario 1-3 d.

- ON THE TOWN — spalv. — su Gene Kelly ir Frank Sinatra
- LEATHER GLOVES — su Cameron Mitchell ir Virg. Grey

Pirmadienį — Trečiadienį — vasario 5-7 d.

- ALBUQUERQUE — spalv. — su Rand. Scott ir Barb. Britton
- COPACABANA — su Groucho Marx, Carmen Miranda

LINKSMI IR IDOMUS PRIEDAI KIEKVIENOJ PROGRAMOJ Prie kiekvienos programos rodoma nauja "Savaitinė apžvalga"

KRIMINALINĖ AR CIVILINĖ BYLA?

MES SUTEIKIAME JUMS

TEISINĖ — KALBINĖ PAGALBA

Tvarkome imigracijos, pilietybės, palikimų bylas; sudarome darbo, buto garantijas, dokumentus, patvirtintus vertimus; tarpininkaujame nuosavybę perkant, parduodant; atstovaujame įmonėse, įstaigose; teikiame visokeriopą informaciją; giname Kanados ir kt. kraštų lietuvių interesus. Jums patarnavimus atlieka teisininkai ir kalbininkai, studijavę Amerikos ir Europos universitetuose.

JONAS J. JUŠKAITIS

797 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada. Telefonas PL 4880

VISI ATVYKITE!

1951 m. vasario 6 d. 7 val. vak. naujai atremontuotoje Italų salėje (kampas Grace ir Dundas St. prieš lietuvių bažnyčią).

rengiamas Tradicinis Užgavėnių Pasilinksminimas

Senieji prie ponėkų ir krustų, pasidžiaugsite paskutinėmis mesėdės valandėlėmis, o kad jauni- mui šokant nedulkėtų, palaistysite skaniu alumi prie atskirų staliukų.

Šokių pajvairins gėlės, balionai, kaukės ir tt.

Kad tikrai puiki muzika, patvinsite ir jūs.

Įėjimas, ponėkos ir krustai tik \$0.75

LKMD Toronto skyriaus valdyba

Lietuviškoji radio valanda

praėjusią šeštadienį pradėta ir toliau bus transliuojama kiekvieną šeštadienį 2-3 val. p.p. banga 620.

Pirmoji transliacija darė gero įspūdžio ir visus patraukė pasirinkta rimta lietuviška linija. Reikėtų laukti, kad Vasario 17 d. išpuolančią transliaciją lietuviškoji bendruomenė panaudos Nepriklausomybės šventei atžymėti.

Transliacijos visais reikalais kreiptis į J. R. Simonavičių, 702 Dundas St. W., Toronto, telef.: EM 4-0315.

Filma

Sekmdienį 5 val. parapijos salėje rodoma muzikali filma "Aukšinių vakarų daina" su Edy Nelson.

Užsakė laikraštį ligoniams

KLM Dr-jos Toronto skyrius užsakė "Tėviškes Žiburias" šiemis lietuviams, gulintiems Vokietijoje ligoninėse arba negalintiems emigruoti:

- Lit. Kranken, Luebeck,
- Br. Cizauskas, Heistaette, Huntlose i. Old.
- J. Riteris, Bad Muender, TB Hospital.
- Lit. Kranken, Gauting, IRO Sanatorium.
- Varanavičius, Heiligenhausen, Landeskrankenhaus.
- P. Narbutas, Heistaette — Schoenblick, Schwaeb. Gmuend.
- Dr. Karvelienė, Tuebingen.
- P. Galdikienė, Paris, France.

Visais reikalais kreiptis LKMD. Mot. Toronto skyriui šiuo adresu: O. Jonaitienė, 162 Gorevale Ave., Toronto, Ont. Canada.

Torontas pakels mokesčius

Miesto mayoras McCalum pareiškė, kad išsiversti nepakelūs mokesčius 1951 m. būsia neįmanoma, nes nepaprastai padidėję išlaidos. Kaikuriais jis suminėjo:

2.800 mokytojų, išlaikomų švietimo skyriaus, reikalauja pakelti atlyginimą po \$1000 kiekvienam. 6.500 civilinių tarnautojų reikalauja savaitinį atlyginimą padidinti po \$10 savaitėje arba po \$520 per metus. Jau vien iš šių dviejų pozicijų susidarys per \$3.000.000. Be to, ligoninės reikalauja \$1.300.000 priedo. Policininkų 100 reikalauja 40 valandų darbo savaitės. Reikia 200 naujų policininkų, o tai kainuos \$700.000. Be to, padidėję ir kitos išlaidos, kaip ligonių gydymas, vaikų globa ir tt. O 1950 m. esą baigti su deficitu.

Paskutinis sezono linksmas šokių vakaras

Torontas įvyks š. m. vasario 3 d. ukrainiečių salėje, Bathurst g. 404.

GRIES GERA KAPELA, BUS LOTERIJA, BUFETAS.

Pradžia 7.30 val. vak.

Kviečiame pasilinksinti.

Įėjimas 75 centai.

Rengia M. Liet. Bičiulių dr-jos Toronto skyrius.

Susirgo nuoširdus "TŽ"

bičiulis

Prieš Kalėdas, visai netikėtai, patyrė turis mesti darbą ir išvykti su šeima į užsienį. Tėviškes Žiburių bendradarbis, dirbęs laikraščio administracijoje, Juozas Mažeika.

Siuo metu jis yra sanatorijoje, kurios adresas šitoks: Beck Memorial Sanatorium, London, Ont. Reikia džiaugtis, kad mūsų mielas bičiulis nepameta geros nuotaikos ir, rašydamas laiškus savo prieteliams į Torontą, įpina netgi jūmorą ir juos.

Paskutiniame laiške jis rašo: "Šioje sanatorijoje daugiau lietuvių ligonių nėra. Tik aš toks guliu ant aukštos, iki katafalkos. Čia dirba viena lietuvių, kuri retkarčiais mane aplanko. Per Kalėdas aplankė iš Londono kun. Rudzinską. Pati sanatorija randasi apie 6 mylias nuo Londono".

Baigdamas J. Mažeika prašo ir ateityje jo neužmiršti, nes, anot jo, pažįstamų aplankymai ir laišukai — vienintelės prošvaitės nuobodžiame merdėjime.

Taigi reikėtų, kad torontiečiai lietuvių, o taipogi ir Londone gyvenantieji, aplankytų jį arba nors parašytų laiškus, kurie jį paguostų ir padėtų atgauti sveikatą.

Didelė nelaimė darbovietėje

Sausio 19 d. General Electric įmonėje bedirbamas buvo smarkiai sužalotas lietuvis Antanas Basalykas — sulaužyta koją net į dvidešimt gabalų. Nukentėjęs paguldytas Toronto Western Hospital.

Antanas Basalykas yra labai rimta, ramaus būdo ir inteligentiška asmenybė. Jis baigė Vyt. Didž. Universiteto Ekonomijos fakultetą, o karinę tarnybą atliko Karo mokykloje, baigdamas atsargos karininkų aspirantų kursų ir gaudamas atsargos leitenanto laipsnį.

Dabartinio metu nukentėjusio koją yra gipse, ir, jeigu neįvyks kokių nors komplikacijų, gydytojų manymu, ligonis pasveiks. Tačiau dar vienas klausimas nėra galutinai išaiškintas: ar nėra sulaužyta kelio girnelė. Jeigu, nelaimės atveju, būtų šitaip, A. Basalykas galėtų nevaldyti kojos. Kadangi nukentėjusiam teks pagulėti ligoninėje ilgesnį laiką, būtų gražu, kad kuo daugiau tautiečių jį aplankytų.

LAS susirinkimas

Vasario 4 d., sekmdienį, 4 val. p.p. UNF pastate 297 College St. įvyks Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Toronto skyriaus visuotinis metinis narių susirinkimas.

BŪK "ŽIBURIŲ" SPAUSTUVĖS SAVININKU!

Pirk "Žiburių" Spaudos Bendrovės šerų (akcijų) Vienas šeras (akcija) — \$ 10.—

"Žiburių" Spaudos Bendrovė 941 Dundas St. W. Toronto, Ont.

Delhi. Ont.

Padėka

Bėgdamas nuo gresiančio bolševizmo mažai laivų neseniai atvykusi iš Europos į Kanadą, neturėdama vizos. Teisininkas p. Jonas J. Juškaitis iš Toronto, man nepažįstamam ir neturintiam nei giminių nei draugų šiame krašte, daug padėjo moraliai ir materialiai, užstatydamas didesnę pinigų sumą ir tvarkydamas mano šeimos atvykimo reikalus. Dabar gautas pranešimas, kad aš galiu pasilikti Kanadoje ir mano šeimai leista atvykti iš Švedijos.

Ponas Juškaitis atsisakė priimti bet kokią atlyginimą už savo patarnavimą. Ir šioje vietoje reikiu Jam viešą padėką už jo kilnų ir altruistišką darbą.

Jonas Šimkus

Toronto, Ont.

MOTERŲ ROBŲ SIUVEJA

N. ŠALKAUSKIENĖ

persikėlė į 69 Essex St.

Bloor ir Ossington gatvių

rajonė

TEL.

EM 3-2131

Budime

24

valandas

MONTREAL, Que.

Koncertas

Pereitą šeštadienį, sausio 27 d., įvyko puikus op. sol. Z. Adomaitienės ir sol. St. Baranaukos koncertas. Lietuviškų, bei pasaulinių kompozitorių dainų ir arijų pasiklausyti susirinko nemažas būrys lietuvių. Iš tikro, visuomenei buvo labai džiugu nors retkarčiais pasiklausyti lietuviškų balsų, kurie ne tik palinksmina, bet ir pakelia suvargusių dvasių virs dabartinio kasdieniško. Baigus koncertą buvo pradėti šokiai. Grojo kapela "Lituanica".

Vakaras praėjo linksmyje nuotaikos, ir daugelis nenoromis turėjo skirstytis vakarui pasibaigus — o ypač tie, laimingieji — loterijoje laimėję vyno ar alaus butelį.

Pereitą sekmdienį op. sol. Z. Adomaitienė, Aušros Vartų parapijos bažnyčioje pamaldų metu padėjo visiems maldininkams susikaupti maldoje, pagiedodama lietuviškų giesmių. Šv. Mišių metu turėjo giedoti ir sol. St. Baranaukas, bet dėl svarbių priežasčių, jau šeštadienį turėjo iš Montrealo išvykti. Žinoma, buvo išleistas tik su sąlyga, kad kuomet nors turės pats vienas mišias užpildyti giesmėmis. Tad belieka laukti išsėmint žodžio.

A.G.P.

Potvinis

Prieš Montrealį, kitą St. Lawrence upės pusėje esąs 8000 gyv. Longueuil miestelis, kaip ir dažniais metais pasitaiko, užlietas staiga pakilusiu vandens. 200 žmonių jau sausio 26 d. buvo be pastogės.

Gresia potvinis ir gretimoms vietovėms, o taip pat ir šiaurės ir rytų Montrealiui. Užlieta kiek ir Pt. St. Charles. Kaikur rūšys pilni vandens.

— Montrealis. — Sausio 26 d. Eisenhowerio atvykimas į Kanadą proga prekybinio miesto dalis buvo užplinta lapeliais, šaukiančiais, kad jis atvykęs "Kanados vyrukus pasiūti į karą Korėjoje". Policija aiškina, kas tai padarė.

KANADOS ŽINIOS

Eisenhoweris Otavoje

Jungtinių Europai ginti pajėgų vadas aplankė Otavą kaip 11-tą Atlanto pakto valstybę pr. penktadienio popietę. Spaudos atstovams su juo pasisėkė pasikalbėti labai trumpai vos atvykus aerodrome. Apskritai jis reiškė pasitenkinimą, kad Europoje papsisprendimas auga. Nors esą ir sunkumų. Karinė organizacija turinti būti remiama tikėjimu į reikalą ir jis manęs, kad "mes stojame ginti laisvės, dalykų, kurie brangūs vakarų tautoms, žmogaus vertės ir teisės veikti bei galvoti laisvai".

Komunistai generolą piketavo, bet didesnių ekscesų nebuvo, o organizacijos ir visuomenės sveikimo triukšmingai.

Komunistai pogrindin neisla Darbo progresyviuosios partijos — LPP — lyderis Tim Buck viename mitinge pareiškė, kad LPP ir komunistų partija Kanadoje yra vienas ir tas pats dalykas, kad ji esanti rami partija, kovojanti legaliomis priemonėmis, tad net karui prasidėjus į pogrindį neisiant. Kartu jis pakartojo visas Maskvos tezes apie JAV imperializmą ir Kanados pasidavimą tam. Jo partija prieš tai kovojanti.

Komunistiniams kraštams neparduoda

JAV kongresinei tardymų komisijai vienas pramonininkas pareiškė, kad Kanada parduodanti savo aliuminijū komunistiniams kraštams, bet neparduodanti JAV. Kanados oficialios sferos į šį kaltinimą tuojaus reagojo, paaiškindamos, kad ištikrųjų būvę parduota kom. Kinijai, Lenkijai ir Čekoslovakijai aliuminijaus 11.217.000 svarų, bet tai dėl to, kad įvežimas į JAV būvęs suvaržytas, o be to, tai įvykę anksčiau. Kanadoje nebūvę duota jokios licencijos aliuminijū eksportuoti po pr. m. rugsėjo mėn., kai pasireiškė trūkumas. Paskutiniai transportai būvę spalio mėn., bet tik pagal apsktyvesnės licencijas.

— Otava. — Keturių darbo unijos reikalauja įvesti kainų kontrolę Kanadoje. Viena organizacija reikalauja palikti butų nuomų kontrolę.

— Otava. — Šiais metais Kanada laukia 150.000 imigrantų, daugiausia iš Angijos, Olandijos, Vokietijos ir kt. kraštų, o iš da- lios ir tremtinių. Pernai įvažiavo 74.000.

Vienintelis Lenkų Kino Teatras Toront

— 526 Dundas St. W., netoli Spadina —

Vasario 1-3 d.

TYCOON su John Wayne, BLOND DYNAMITE, PUSS COFFEE

Vasario 5-7 d.

SLEEP MY LOVE, NEET THE NAVY

Savininkai: A. ir Wl. Mislowski ir K. Dublanski

Vertimai — Pamokos — Konversacijos

Surašomi ir verčiami įvairaus turinio raštai į anglų kalbą. Duodamos anglų kalbos pamokos ir konversacijos pažengusiems

A. BAJORINAS

53 Oakwood Ave. Toronto, Ont. Tel. MELrose 7951

Kreiptis vakarais nuo 5.30 iki 6.30 val., išskyrus sekmd. ir švent.